

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Реформи

Конституційна
модернізація:
шлях до
легітимності

► СТОР. 4

День завтрашній

Мрії, які збуваються, —
не мрії, а національні
проекти

► СТОР. 8–9

Офіційно

Закони
України

► СТОР. 10–13

№ 122 (5122)

П'ЯТНИЦЯ, 8 ЛИПНЯ 2011 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Звільнено главу
Рахункової палати

Парламентська хроніка
Ранкове засідання 7 липня

Одразу після відкриття пленарного засідання фракції «БЮТ-«Батьківщина» та «НУ—НС» стали вимагати перерву. Головуючий Володимир Литвин надав представнику фракцій слово для виголошення заяви. Олена Шустік («БЮТ-«Батьківщина») звернулася до міністра внутрішніх справ Анатолія Могильова з вимогою з'ясувати обставини подій у Печерському райсуді під час розгляду кримінальної справи проти екс-прем'єра Юлії Тимошенко — сутички правоохоронців із журналістами та народними депутатами. Оскільки в цих подіях брали участь народні депутати, Голова Верховної Ради доручив секретаріату підготувати відповідне подання. ► СТОР. 2

130 кілометрів
по Дністру
подолають журналісти

Туристично-краєзнавчу експедицію «Дністер-2011» команда журналістів області присвятила 20-й річниці Незалежності України. Організаторами сплаву по Дністру стали обласна телерадіокомпанія «Поділля-центр» та громадська організація «Інститут фізичного, соціального здоров'я та екології людини». В команді туристів-краєзнавців — вісім журналістів, більшість із яких не вперше бере участь у такій експедиції. За два тижні вони планують подолати понад 130 кілометрів однієї з найбільших річок України, не просто випробовуючи свої сили, а й акцентуючи увагу місцевої влади на проблемних екологічних зонах, повідомляє наш хмельницький власкор Ірина КОЗАК.

Фото Анастасії СИРОТКИНОЇ.

Уже тиждень абітурієнти намагаються налагодити контакт із системою електронного вступу. Багато хто — безуспішно. Нова технологія повинна була усунути черги в приймальних комісіях, натомість — збирає незадоволених по всій країні. На форумах єдиного інформаційного вікна абітурієнти раз у раз скаржаться на роботу системи. Мовляв, та плутає дані, гальмує й відправляє їх до вишів за власним розсудом. Незважаючи на технічні неполадки, у профільному відомстві зберігають спокій і переконують: електронна реєстрація працює нормально, про що свідчать десятки тисяч прийнятих заяв. А збої, якщо й трапляються, то їх одразу усувають. ► СТОР. 6

Я ВАМ ПИШУ...

Лічильник для
розподілу пільг

Вода інвалідам Великої Вітчизняної війни повинна відпускатися стопроцентно без оплати. Це нам гарантує закон про ветеранів війни і їх соціальний захист. У Києві середня норма споживання води на одну людину — гарячої 3,5 кубометра на місяць і холодної — 5,5. Цю норму я не перевищую, в мене є лічильники. Гарячої води використовую близько кубометра. А ЖЕК уперто ділить показання лічильника надвоє й за половину використаної води хоче взяти гроші. Скільки я не скаржився й до ЖЕКу, і до райдержадміністрації, чиновники не бажують визнавати моїх прав. Хіба це справедливо? Хто за порушення моїх прав відповідатиме?

Василь ХРИСТЕНКО,
інвалід ВВВ І групи.

Київ.

ПОДІЇ

Сумщина виходить із кризи

За перші п'ять місяців нинішнього року підприємства регіону реалізували промислової продукції на 6,5 мільйона гривень. Це на 26 відсотків більше порівняно з відповідним періодом минулого року. Найбільший відсоток реалізованої продукції припадає на галузі: машинобудівну — 27 відсотків, харчову — майже 22 відсотки, хімічну і нафтохімічну — 17 відсотків, повідомляє наш сумський кореспондент Владислав ЖМУРКОВ.

Міста страждають від підтоплення

Після рясних дощів у дворах жителів Кам'янобрідського району Луганська досі стоїть вода, попри те, що її цілодобово відкачують 15 помп. Керівники міста підтверджують: ситуація дуже серйозна. Проблема підтоплення має дві основні причини. По-перше, піднялися ґрунтові води, а по-друге, кількість опадів, що випали, в багато разів перевищила місячну норму. На ділянках, що нижче рівня проїзних доріг, воді просто нікуди подітися. ► СТОР. 7

Отруєння по-київськи — 2.
Готова їжа: з'їв — і готовий

Після червневого отруєння у «Великій кишені» чимало інших магазинів добровільно прибрали з торговельних залів гриль. Про безпеку готової їжі замислились і на периферії: у кількох містах відмовилися від салатів із майонезом, а в Мелітополі місцева СЕС заборонила магазинам улітку пропонувати будь-які готові страви.

— Не секрет, що в переробку передовсім відправляють сумнівні або відверто просторочені продукти, — пояснює координатор Спілки захисту прав споживачів Солом'янського району Києва Олена Папуша. — Рік тому ми судилися з однією з мереж столичних супермаркетів. До того наші фахівці відібрали в одному з таких магазинів зразки готової продукції і відправили в одну з акредитованих лабораторій. Жоден із салатів не був бездоганим: в одному знайшли золотистий стафілокок, у решті — іншу недружню людині мікрофлору. ► СТОР. 7

КОРОТКО

■ Інфляція в Україні прискорюється. За підсумками червня, ціни зросли на 0,4%, переважно через подорожчання бензину та продуктів харчування. Сезонне зниження експерти очікують не раніше серпня, а отже, середньорічна інфляція, яка вже досягла 12%, в липні продовжить зростання.

■ Поблизу Державного кордону України в Сумській області затримано автомобіль «Нива», вщерть наповнений анаболіками — сильнодіючими лікарськими препаратами, виробленими в Китаї, Пакистані, Ірані, Індії, використання яких заборонено в Україні. Їхня орієнтовна вартість становить 2,5 мільйона гривень, інформує наш власкор Владислав ЖМУРКОВ.

■ Кабмін зобов'язав підприємства роздрібною торгівлі та громадського харчування установити в кожній другій касі термінали для розрахунку платіжними картками — постанова КМ.

Золотовалютні резерви НБУ в червні зменшилися до 37,6 млрд. дол.

Звільнено главу Рахункової палати

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 7 липня
ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Верховна Рада проголосувала за звільнення з посади Голови Рахункової палати України Валентина Симоненка у зв'язку з закінченням терміну повноважень (272 — «за»). Як поінформував глава парламенту Володимир Литвин, термін повноважень нинішнього Голови Рахункової палати завершився 11 грудня 2010 року, а відповідно до Конституції та закону на цю посаду можна обиратися максимум двічі поспіль. В. Симоненко обирався уже двічі — у 1996-му та 2003 роках, а також за віком він уже не може працювати на цій посаді.

Окрім того, за словами В. Литвина, як з'ясувалося, в Рахунковій палаті вже давно пора навести лад, оскільки у деяких відповідальних працівни-

ків завершилися повноваження: в одного керівника відділу — 20 грудня 2008 року, а в головного контролера — 15 липня 2005 року. Ще у трьох співробітників повноваження завершилися у червні нинішнього року. Однак Кирило Куликов («НУ—НС») звернув увагу на те, що В. Симоненко нині перебуває у відпустці, тож за трудовим законодавством його звільнити з посади не можна, бо рішення про звільнення може бути оскаржене в суді. Григорій Смітюх (Партія регіонів) запропонував спочатку заслухати звіт голови Рахункової палати. Однак, зрештою, депутати проголосували за звільнення В. Симоненка з посади, а також за звільнення двох головних контролерів Рахункової палати, котрі вже давно досягли пенсійного віку.

Затверджено календарний план проведення дев'ятої сесії Верховної Ради шостого скликання. Згідно з постановою відкриття дев'ятої сесії парламенту відбудеться 6 вересня, закриття — 13 січня.

Потім депутати перейшли до постатейного розгляду поправок до проекту змін до Податкового кодексу України. За словами голови Комітету з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики Віталія Хомутинніка, враховано багато пропозицій від малого та середнього бізнесу. Зокрема, в законі з'явилася норма, яка передбачає, що до набрання чинності положеннями щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва не проводиться фактична перевірка «спрощенців». Ухва-

Віталій Борт, Юрій Самойленко.

лені в цілому зміни підтримали 264 народні депутати.

У цілому також прийнято два урядові законопроекти у медичній сфері — про внесення змін до Основ законодавства про охорону здоров'я стосовно вдосконалення надання медичної допомоги та про порядок проведення реформування системи охорони здоров'я у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та у м. Києві. Голова Комітету з питань охорони здоров'я Тетяна Бахтеева наголосила, що ця сфера досі регулюється законами, ухваленими ще майже 20 років тому. Законом встановлюється, що мережа державних і комунальних закладів охорони здоров'я формується з урахуванням потреб населення в медичному обслуговуванні. Наявна мережа таких закладів не може бути скорочена. Законом також закріплю-

ється, що медична допомога надається безоплатно за рахунок бюджетних коштів у закладах охорони здоров'я, з якими головними розпорядниками бюджетних коштів укладено договори про медичне обслуговування населення.

Водночас під час обговорення депутати від опозиції зауважували, що законом не встановлено перелік медичної допомоги, яка надаватиметься безкоштовно.

Пілотний проект у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та м. Києві передбачає надання первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної та екстреної медичної допомоги та фінансово-економічне забезпечення функціонування системи охорони здоров'я та оплати праці медичних працівників. Пілотний проєкт діятиме до 2014 року. Його учасниками будуть

заклади охорони здоров'я незалежно від виду і типу. Головною метою експерименту є поліпшення якості та доступності лікування населення.

Прийнято також у цілому закон про Державний земельний кадастр. Згідно із законом, це — єдина державна геоінформаційна система відомостей про землі, розташовані в межах державного кордону України, їхнє цільове призначення, обмеження в їх використанні, дані про кількісну та якісну характеристику земель, їх оцінку, про розподіл земель між власниками і користувачами.

Депутати вітали з днем народження свого колегу від Партії регіонів Леоніда Литвинова.

Юліана ШЕВЧУК.

Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Інші фото
з цієї події шукайте у
фотомагазині на сайті
www.golos.com.ua.

Катерина Лук'янова, Олег Новіков (у центрі).

Захищати рибалок, а не браконьєрів

За ініціативи заступника Голови Верховної Ради Миколи Томенка відбувся «круглий стіл» на тему: «Питання реалізації Закону України «Про тваринний світ» щодо заходів по боротьбі з браконьєрством». До розмови було запрошено представників міністерств економіки та внутрішніх справ, Державної митної служби, Держагентства рибного господарства, Державної екологічної інспекції, Всеукраїнської громадської організації «Громада рибалок України» та ін.

М. Томенко наголосив, що після набрання цим законом чинності міністерства, відомства та органи місцевої влади мають привести свої нормативні бази у відповідність до норм цього документа. Він, зокрема, нагадав, що Законом «Про тваринний світ», забороняється виготовлення, збут та застосування браконьєрських знарядь, а також ввезення до України капканів, монониткових (волосинних) сіток та електровудок, які використовуються виключно з браконьєрською метою.

Оцінюючи перший місяць дії цього закону, М. Томенко підкреслив, що основною проблемою залишається непоінформованість про нього місцевих чиновників та громадян. Заступник глави парламенту також констатував, що, на жаль, з багатьох позицій ситуація на краще не змінилася. Наприклад, у Львові рибалки другий рік поспіль проводять акції протесту, вимагаючи зняття з посади чиновників рибоохоронних органів області, які прикривають браконьєрів, не даючи при цьому рибали-

рибалки відчували наसолоду від цього свята, а браконьєри — не мали можливості зловживати загальноукраїнським правом на використання надр та водойм.

Сергій МЕЛЬНИК.

***

ти простим людям. Безпрецедентною є ситуація у Київській та Рівненській областях, коли судді своїми рішеннями повертали браконьєрам знаряддя електровудок.

Заступник Голови Верховної Ради підкреслив, що до Дня рибалки, який святкуватимемо цими вихідними, варто зробити все, щоб справжні

Опозиція має пропонувати кандидатів на посаду Голови Рахункової палати та до її складу, щоб контролювати використання державних коштів. Про це заявив на брифінгу заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко після голосування за звільнення з цієї посади Валентина Симоненка.

Парламентарій відзначив, що Верховна Рада звільняє та призначає всіх членів палати, однак наразі більше половини тих працівників, котрі повинні призначатися парламентом, працюють незаконно, бо завершився термін їхніх повноважень або ж на вакантні посади не обрані нові кандидатури. М. Томенко заявив, що Рахункова палата має бути «сферою відповідальності опозиції».

Опозиція, за словами М. Томенка, стурбована законопроектом про державний земельний кадастр, підготовленим до другого читання, оскільки ним вводиться багато платних послуг, зокрема, за переоформлення земельних ділянок. На думку політика, схвалення цього закону фактично розпочне повноцінне функціонування ринку землі. «Влада пішла на революційний сценарій: запустити у продаж землю, — сказав М. Томенко. — Закони про земельний кадастр та інші — це прелюдія до того, що восени будуть ухвалені закони, які легалізують продаж землі з 1 січня 2012 року».

Серед позитивів законодавчої роботи заступник глави парламенту відзначив завершення роботи над змінами до Податкового кодексу стосовно спрощеної системи оподаткування, що може послабити тиск на малий бізнес.

Анна ШЕВЧЕНКО.
Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Добре спланувати — наполовину зробити

Депутати Дніпропетровської обласної ради на черговій сесії одногласно підтримали Комплексну стратегію розвитку області на період до 2015 року.

Стратегію було розроблено Фондом «Ефективне управління» та міжнародною консалтинговою компанією «Monitor Group». Вона передбачає підтримку та модернізацію базових галузей регіону, таких як гірничодобування, металургія, космічна, а також розвиток будівництва та сільського господарства за кошти іноземних інвесторів. Мета стратегії — підвищення рівня життя людей за рахунок розвитку регіональної економіки. При цьому не залишаться поза увагою такі важливі для Дніпропетровщини питання, як розвиток медицини, екології.

«Ми могли б створити кабінетну стратегію, видати її у дорогій обкладинці та залишити на полиці припадати пилом, — підсумував голова облдержадміністрації Олександр Вілкул. —

Робочий момент
сесії обласної ради.

Але ми поставили перед собою реальні завдання і реальні терміни. А, як відомо, добре спланувати — це вже наполовину зробити».

Депутати також підтримали проєкт створення регіонального інформаційно-ресурсного центру розвитку громад на базі обласної асоціації органів місцевого самоврядування, розглянули бюджетні та кадрові питання. Зокрема, на будівництво, реконструкцію та ремонт доріг регіон вирішив виділити додатково три мільйони гривень, а ще 25 мільйонів підуть на природоохоронні заходи: реконструкцію очисних споруд, купівлю спецтехніки для прибирання сміття, будівництво полігонів твердих побутових відходів.

Тетяна ВАЛІГУРСЬКА.
Дніпропетровськ.
Фото надано прес-службою обласної ради.

Влада підтримуватиме будівництво доступного житла

Державну політику забезпечення громадян доступним житлом реалізовуватимуть по всій країні. На цьому наголосив Президент Віктор Янукович учора під час церемонії здачі в експлуатацію нового багатоквартирного будинку в Голосіївському районі Києва.

Глава держави підкреслив, що ця подія є гарним прикладом ефективного державно-приватного партнерства. «Чудово, що ми сьогодні маємо це невеличке свято, яке відкриває шлях для розбудови у такий спосіб житла по всій Україні», — сказав В. Янукович, зазначивши, що питання забезпечення людей доступним житлом багато років гальмувалося на різних рівнях. Президент подякував за хорошу роботу будів-

ельникам, місцевій та районній владі, а також підприємцям, які долучилися до реалізації проекту. «Ми будемо їх підтримувати», — підкреслив він. В. Янукович відзначив важливість розбудови паралельно із житловими будинками всієї соціальної інфраструктури, необхідної для повноцінного життя їх мешканців. «Я переконаний, що, об'єднуючи таким чином зусилля, ми й далі виконуватимемо свій обов'язок перед

громадянами нашої країни. Я мрію, щоб добрі справи об'єднували людей на цьому шляху», — сказав Президент.

Глава держави вручив ключі від квартир інвалідам Великої Вітчизняної війни та учасникам програми будівництва доступного житла за державної підтримки.

Голова Київської міськдержадміністрації Олександр Попов поінформував Президента, що за програмою «Доступне житло» в новому будинку передбачено 146 квартир. Він ознайомив главу держави зі станом реалізації у столиці державної політики щодо забезпечення житлом малозахищених

верств населення та підтримки громадян у будівництві й придбанні доступного житла. За словами голови КМДА, до кінця 2011 року зап-

му ж районі столиці. Він вручив ордери на службові квартири завідувачці амбулаторії Олені Ляшук та лікарю сімейної медицини Ва-

ДОВІДКОВО

У 2010 році за державної підтримки для черговиків квартирного обліку в Києві побудовано 252 квартири. 190 — за схемою 70/30 (70 відсотків — кошти населення, 30 — міський бюджет) та 62 квартири — за схемою 50/30/20 (50 відсотків — кошти населення, 30 — державний бюджет та 20 — міський бюджет).

лановано побудувати 1 мільйон 400 тисяч квадратних метрів житла. Водночас глава держави вчора взяв участь у відкритті амбулаторії загальної практики сімейної медицини в цьо-

силю Цигану. На початок року в Києві було 29 таких закладів, у 2011-му вже відкрито 15 амбулаторій, а до кінця цього року почнуть працювати ще 70.

Вл. інф.

У КУЛУАРАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Регіонали проти зрівнялівки

До проекту закону про пенсійну реформу подано 1096 поправок, які згруповано за блоками. Тож, як зазначив під час брифінгу голова фракції Партії регіонів Олександр Єфремов, скільки часу знадобиться депутатам для ухвалення цього законопроекту, залежатиме від того, розглядатимуть поправки поблочно чи кожну окремо.

Парламентарій наголосив, що робоча група опрацювала всі суперечливі моменти проекту пенсійної реформи. «Сподіваюся, що в рамках тих домовленостей, яких було досягнуто робочою групою, ми проголосуємо зміни до законопроекту і відійдемо від деяких негативних моментів, які закладені в законопроекті та можуть негативно позначитися на пенсійному забезпеченні наших людей у перспективі», — сказав О. Єфремов. Наприклад, зауважив він, може виникнути ситуація, що 90 відсотків пенсіонерів з 1 січня 2012 року отримуватимуть мінімальну пенсію. «Ми з цим погодитися не можемо, і внесено відповідні поправки, — запевнив політик. — Ми за те, щоб диференційовано були призначені пенсії і щоб не були поголовно зрівняні всі пенсіонери».

На запитання: «Чи готова парламентська більшість віддати поса-

ду голови Рахункової палати опозиції?» О. Єфремов відповів, що очікуються пропозиції від Президента. **Олександра КУЧЕРЯВА.**

Чесць Феміди зневажено

Нині більшість громадян позбавлені прямого доступу до правосуддя. Про це, підсумовуючи рік дії Закону «Про статус суддів і судуострій», під час брифінгу заявила народний депутат Олена Шустік. За її словами, судова реформа скоротила термін звернення до суду та можливості апеляційного і касаційного оскарження. «Вся влада в судовій системі фактично зосереджена в руках Вищої ради юстиції, яка наділена неконституційними повноваженнями щодо призначення і звільнення голів судів», — підкреслила вона. Народний депутат зазначила, що Верховний Суд не узагальнює практику роботи всіх суддів, що дає змогу кожному суду у двох однакових справах приймати діаметрально протилежні рішення. Це означає, що зруйновано основний принцип правосуддя — гідність суддівської практики. «За рік роботи цього закону багато хто на собі відчув всі його негативи. Показником цього є процес знущання над Юлією Тимошенко в Печерському суді», — сказала О. Шустік. — Це дратує громад-

скість та демонструє на всю країну, наскільки ганебною є судова реформа».

Податковий кодекс удосконалили

Під час брифінгу голова парламентського Комітету з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики Віталій Хомутиннік повідомив, що до ухвалення змін до Податкового кодексу було проведено близько ста різних засідань — за участі Міністерства фінансів, представників бізнес-середовища та громадських організацій. Головним, за його словами, було прагнення об'єднати пропозиції народних обранців (понад 50 різних законів) в єдиний системний документ.

«Що стосується податку на прибуток, то надано можливість використовувати міжнародні стандарти бухгалтерського обліку при визначенні податкових зобов'язань. По єдиному соціальному внеску скасовано митні штрафні санкції, які недоплачували ці внески в соціальні фонди, а також дозволено використовувати нульову ставку за цими відрахуваннями інвалідам та пенсіонерам, які можуть працювати на спрощеній системі оподаткування», — підкреслив В. Хомутиннік. Також, за словами народного обранця, вре-

гульовано низку питань, пов'язаних із зерновими культурами, та дозволено на території України купувати у виробника і продавати з ПДВ зернові культури. Окрім того, він повідомив, що з другої половини наступного року почне діяти податок на нерухомість, але після того, як у країні запровадять єдиний реєстр нерухомості.

Позбавити уряд права змінювати норми законів

Про необхідність внесення зміни до закону про держбюджет на 2011 рік щодо відновлення конституційних гарантій соціального захисту осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи та деяких інших осіб під час брифінгу заявив народний депутат Юрій Кармазін. Він наголосив, що необхідно скасувати пункт 4 розділу 7 Прикінцевих положень цього закону, яким надано повноваження уряду встановлювати порядок застосування і розміри сум громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та особам, звільненим з військової служби та деяким іншим особам. Тобто зазначена норма наділяє Кабмін повноваженнями змінювати норми законів.

Юрій Кармазін підготував відповідний законопроект і внесе його в парламент, проте його не було підтримано.

Пенсійний фонд можна наповнити, якщо вивести бізнес з тіні

Оцінюючи під час брифінгу пропоновану пенсійну реформу, народний депутат від «БЮТ-«Батьківщина» Андрій Павловський зазначив, що, незважаючи на систему недержавного пенсійного забезпечення, виплати не буде збільшено, оскільки пенсійні фонди триматимуть олігархи. А коли громадяни придуть до них за своїми пенсіями, виявиться, що приватні пенсійні фонди були черговим трастом, і їхні кошти розкрадено. При цьому парламентарій наголосив, що недержавні пенсійні фонди збиратимуть мільйони на пенсії, а гарантувати їх будуть приватними статутними фондами у 10—15 тисяч гривень.

У свою чергу народний депутат від «БЮТ-«Батьківщина» Антоніна Болжора сказала, що, усвідомлюючи складну економічну ситуацію в країні, фракція не може допустити збільшення навантаження на громадян та допустити ухвалення Пенсійної реформи. «Не можна підвищувати пенсійний вік та порушувати Конституцію. Потрібно наповнювати бюджет і Пенсійний фонд за рахунок розвитку економіки та виведення бізнесу з тіні», — підкреслила вона.

Сергій МЕЛЬНИК.

У НОМЕР

Вир пристрастей перемістився за межі суду

Учора засідання Печерського районного суду міста Києва, на якому розглядалася справа Юлії Тимошенко, проходило у спокійнішій атмосфері, аніж напередодні. Щоправда, вранці підстави для хвилювань були. Деяких журналістів, які прийшли висвітлювати цю подію, охоронці не пропускали до приміщення суду, мотивуючи це тим, що в залі немає місця. Тим часом, під стінами установи знову зібралися мітингувальники, які традиційно розбилися на два табори.

За інформацією деяких електронних ЗМІ, перед початком судового засідання лідер парламентської фракції «БЮТ—«Батьківщина» Іван Кириленко закликав своїх колег-депутатів чемно поводитися в залі суду, а саме: «бути гранично коректними». Водночас сама Юлія Тимошенко відмовилася вже вкотре вставати перед судом, мотивуючи це тим, що в такий спосіб вона «виражає протест проти несправедливого суду». Почалося засідання фактично із чергового клопотання підсудної про відвід судді Родіона Кіреєва. Клопотання відхилили.

Саме засідання проходило спокійно. Депутати утримувалися від реплік і вигуків. Далі Ю. Тимошенко знову, вдруге за цей день, клопотала про відвід судді. Перед тим, як суддя пішов до дорадчої кімнати, прокурор Микитин зауважив, що всі доводи захисту можна буде розглядати лише тоді, коли суд перейде до судового слідства. «Не можна під час попереднього розгляду закрити справу, бо ми не розглянули докази», — сказав він.

Поки суд радився з приводу відводу, прес-служба Вищої ради юстиції поширила інформацію про те, що на дії судді Кіреєва ще не надходило жодних скарг.

Лєся ВИСОЧАНЬСКА.

У зв'язку з виключенням із списків вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:

народного депутата України Єреська І.Г.:

Пашенка Сергія Яковича (номер посвідчення 265/34);

народного депутата України Забарського В.В.:

Кобилинського Анатолія Миколайовича (номер посвідчення 497/29),

Лютікова Володимира Івановича (номер посвідчення 497/32),

Това Олександра Семеновича (номер посвідчення 497/12);

народного депутата України Коржа В.П.:

Загоруйка Олександра Васильовича (номер посвідчення 171/39);

народного депутата України Ляшка О.В.:

Олійник Людмили Олександрівни (номер посвідчення 204/09),

Прекрасного Сергія Миколайовича (номер посвідчення 204/10).

Управління кадрів.

Європарламентарії створили групу підтримки нашої держави

В Європейському парламенті створено групу на підтримку євроінтеграції України, до якої ввійшли представники всіх фракцій. Координатором групи став депутат від Республіки Польща Павел Залевський. Про це повідомив співголова міжфракційного депутатського об'єднання «Європейський вибір», президент УСПП Анатолій Кінах, який разом зі своїм колегою Іваном Плющем у Страсбурзі взяли участь в установчому засіданні новоствореної групи.

За його словами, міжфракційне депутатське об'єднання «Європейський вибір» та група європарламентаріїв співпрацюватимуть для адаптації вітчизняного зако-

нодавства та норм життя людей до вимог ЄС. А ще — об'єднуватимуть зусилля українських та європейських політиків для успішного підписання угоди про асоціацію та зону вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом.

Окрім того, буде створена спільна експертна група, яка працюватиме над розробкою і реалізацією національної програми з підготовки України до асоційованого членства в ЄС та гармонізації української економічної, політичної й правової системи з європейськими нормами.

«Роль і місце України для Європи має дуже важливе значення. Це зауважили всі присутні на

засіданні європарламентарії. Оскільки інтеграція України в ЄС має незворотний характер та відповідає інтересам народу і держави, ми домовилися сприяти підвищенню динаміки української євроінтеграції, а також залучати до цієї роботи інститути громадянського суспільства», — поінформував А. Кінах.

Наступне спільне засідання міжфракційного депутатського об'єднання «Європейський вибір» і групи депутатів Європарламенту на підтримку євроінтеграції України заплановано провести восени цього року в Києві, на якому вирішено затвердити план спільних заходів і дій.

Вл. інф.

ФОТОФАКТ

Мітинг біля будинку Верховної Ради України за пенсійну реформу.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Інші фото з цієї події шукайте у фотوماгазині на сайті www.golos.com.ua.

Конституційна модернізація: шлях до легітимності

Потреби здійснення в країні широкої трансформації суспільного життя створюють не тільки позитивні, а й негативні процеси. Реформи нікому з громадян, крім органів влади, оптимізму не додавали, тому що населення завжди було їх об'єктом і не розпоряджалося своїм правом впливати на владу як на суб'єкта, особливо в конституційно-правовій сфері.

Передбачуваність законодавчої політики — основа реформування Основного Закону

Якщо аналізувати реакцію політичних та державних діячів, учених-юристів та громадськості на організаційно започаткований процес конституційної модернізації (реформу), то можливо констатувати, що в цілому сприйняття політико-правової ситуації з Конституцією України, як правило, поважливе та стримане. Тривала боротьба у трикутнику «Президент — уряд — парламент», яка залучала повноваження Конституційного Суду України визнавати акти неконституційними, завершилася втратою владних позицій «політичними силами» парламентської коаліції і характеризується як безперспективна. А отже, шлях переговорів, узгоджень та компромісу є найбільш прийнятним та конструктивним для сучасного управління державою. Але не можна забувати, що за всіх умов стабільність Основного Закону завжди була одним із критеріїв довіри до всіх процесів, зокрема, по відношенню до всіх реформ, які розпочиналися владою.

Проте головне запитання: «Чи погоджується суспільство змінювати Конституцію?» — необхідно вже сьогодні уважно розглянути. Природно, що воно є найбільш гострим серед тих, які постійно порушуються у суспільному середовищі політиками та журналістами, адже громадяни цікавляться ставленням Президента, парламенту до конституційної реформи. З'ясування цього фактору впливає на формування свідомості та волі суспільства, яке довіряє визначенням у Конституції України 1996 року конституційним орієнтирам, не допускаючи через громадську думку свавільного необгрунтованого втручання у закріплені в ній конституційні цінності та принципи суспільного та державного значення.

Адже писана Конституція, яка після її прийняття передається суспільству і породжує зобов'язання держави, має найголовнішу властивість — виконувати пріоритетні завдання охорони і захисту прав і свобод громадянина та особи, бути основою підтримки довіри громадян до законів, які складають правову систему держави.

За цих умов досягається правова визначеність, розумна стабільність правового регулювання, а для цього повинна забезпечуватися передбачуваність законодавчої політики. Тому, віддаючи належне ініціаторам процесу конституційної модернізації, важливо серйозно віднести до її легітимності, адже поки що відсутня послідовна, логічно побудована організація процесу конституційного удосконалення Основного Закону. В чому його особливості?

Зрозуміло, що головною метою є підготовка всебічно обгрунтованих пропозицій щодо змін та доповнень до чинної Конституції, створення умов суспільного доступу до професійного (науково-юридичного) витлумачення норм, положень, які знаходяться в зоні «конституційних корекцій», тобто відносяться до привабливих філологічно юридичних формул, але по суті лише декларативних без наперед продуманих можливостей держави щодо їх забезпечення. Такі конституційні норми і зараз залишаються у чинній Конституції без механізмів реалізації і не дають ефекту для громадян та суспільства. В юриспруденції «така зона «непрацюючих» конституційних положень породжує правоворозуміння, яке ототожнюється з будь-яким юридичним встановленням органів державної влади, коли акти приймаються на їхній розсуд, що може мати протисупільну спрямованість, базуватися на політичній доцільності і суперечити Основному Закону.

Довіра у суспільстві до Конституції вимірюється тим, коли право влади допустимо настільки, наскільки воно є владою права. В іншому випадку не можна захистити права людини, не дотримуючись цього принципу. Отже, слід підкреслити, що конституційна модернізація — це завжди політично організований процес, коли Президент або Верховна Рада виходять з політичною волею на шлях не тільки підтвердження своєї легітимності (довіри до своїх намірів та ідей), а й здатні бути провідником суспільної думки, наблизитися до оцінки реалій життя і прорахувати всі наслідки у прийнятих рішеннях для державного та суспільного розвитку.

Легітимність конституційної модернізації сьогодні найскладніша проблема, яка повинна спонукати ініціаторів конституційної реформи до продуманих кроків, аналізу позицій зацікавлених сторін, залученню інститутів громадян-

ського суспільства для виявлення протиріч конституційного характеру тощо. Отримати легітимність майбутніх змін до чинної Конституції України означає запропонувати у легальний спосіб такі конституційні регулятори (норми, положення у новій редакції і системному взаємозв'язку), які б були підготовлені на об'єктивній основі наукового і практичного ос-

мислення кожної запропонованої формули. Авторі досить прагматичної публікації В. Кобець та В. Тимошук в аналітичному виданні (ZN. UA. №24 від 24.06.2011 р.) стверджують, що «політики і чиновники найчастіше перебувають у марних сподіваннях «наукових» рішень, які задовольнять усе суспільство. Але на перехресті інтересів, на їхню думку, таких рішень бути не може...». Можна було б погодитися з таким висновком, якщо влада спожатиме виключно на академічно-кабінетний варіант творців нових змін до Конституції, якщо публічні інтереси отримують не збалансовану узгодженість, а верховенство права влади. Історія, мабуть, навчила політиків на вищих ступенях влади бути обачливими у «рішучих» кроках конституційної (політичної) реформи, яка за законом №2222 від 8 грудня 2004 року зазнала визнання Конституційним Судом щодо її проведення у неконституційний спосіб.

Наскільки право влади є владою права

Що заважає владним структурам побудувати конституційну модернізацію таким чином, щоб її процес та результати не отримали несприйняття суспільством корекції конституційних норм, як це сталося нещодавно в Угорщині і спричинило протестну хвилю конституційного конфлікту? Як можливо продовжити організацію підготовчого процесу з урахуванням мети конституційної модернізації — отримання об'єктивно нарізливих для конституційного закріплення, зокрема, в сегменті місцевого самоврядування, нових моделей конституційного регулювання? Нам здається, цей шлях буде непростим, але саме спрощений підхід страждає кулуарним примітивізмом.

Організація конституційного процесу на кожному етапі має отримувати легітимність, як суспільне схвалення або несприйняття його. В такому разі влада отримує підтримку мати права стільки, скільки суспільство погодиться, щоб його право було закріплено Конституцією у формах представництва. В такому разі конституційні зміни отримують на кінцевому етапі бажану легітимність, якщо в них буде відображена воля суспільства, а це передбачає, на наш погляд, застосування

особливого механізму поетапного організаційного забезпечення. Зараз не йдеться про виконання відомого Указу Президента від 21.02.2011 року № 224/2011 щодо функціонування науково-експертних структур та статусу конституційної асамблеї, яку дехто вважає дорадчим президентським органом. Формат конституційних змін та доповнень має поєднувати дві складові: інтелектуально змістовну та організаційно ефективну процедуру отримання юридичного результату, який на завершальному етапі залежатиме від суспільства, Президента і Верховної Ради. Конституційна асамблея не може отримати статус суб'єкта законодавчої ініціативи, і разом з тим передбачається, що її діяльність і рішення можуть мати досить сильний вплив на конституційно-змістовну частину організаційного процесу.

У такому контексті конституційну модернізацію можна уявляти у змістовному аспекті як безпомилкове оперування досягненнями як юриспруденції понять, так і юриспруденції інтересів та юриспруденції цінностей. Ці три типи юриспруденції (сфера наукових знань) у конституційному праві мають застосовуватися разом, оскільки вони взаємодоповнюють у виявленні причин та умов конституційних змін. Юриспруденція, як свідчить практика формування конституціоналізму, є основою кожного дискурсу щодо ефективності конституційних норм.

Не можна ігнорувати методи, які вироблені поколіннями, національною правовою культурою щодо концептуалізації, упорядкування, усунення протиріч і заповнення можливих прогалів у тексті Конституції.

Маючи солідну юридичну догматику («твердий позитивізм»), юристи досягають успіху, коли абстракції є допоміжним матеріалом у юридичному процесі створення норм-принципів, норм-регуляторів та відсильних норм Конституції. Конституційне право має свою систему понять, діють внутрісистемні правила, які покликані забезпечити узгодженість та єдність усіх положень Основного Закону.

Таким чином, при використанні досягнень юриспруденції інтересів відбувається пошук міждисциплінарних відповідей, оскільки конституційне право трактується не тільки як нормативний, а й як суспільний факт. Не можна не відзначити наявність у правовій свідомості суспільства «переконливого» ефекту емоційних висновків про цінності в суспільному житті, чим може скористатися певна категорія політиків, представників громадськості. На шляху конституційної модернізації не виключається маскування недоліків академічних розмов або схильність до політизації конституційних положень (перевага абстрактних формул — шлях до втрати суспільної довіри, а значить, і легітимності).

Системність і послідовність: пропозиції до Президента України

Отже, ми підійшли до формату аргументаційної моделі організаційного процесу конституційних змін і доповнень.

Перший етап після оголошення підтримки ініціативи Президентом України (лютий 2011 р.) не можна вважати завершеним, оскільки з'являється законодавчий інтерес до проведення аналізу щодо обсягу об'єктивно існуючих змін та доповнень до чинної Конституції України. Якщо він не проводиться, то чому? В зарубіжних країнах перед реформуванням різних інститутів у житті держави та суспільства обов'язково передбачається подання Оглядової доповіді, яка готується групою спеціалістів (правознавців, економістів, політологів) за особливим завданням органів влади, або за їх підтримки. У таких доповідях обгрунтовується необхідність реформ і змін, які мають визначати, насамперед, смисловий обсяг підготовки змін до Конституції. Цілком зрозуміло, що тоді за підтримки на всіх рівнях вченими проводиться всебічний аналіз конституційних проблем (по кожному розділу, по кожному конституційному інституту), які виникають у процесі застосування Конституції (або чинного законодавства).

Наслідки праці групи спеціалістів, які знайшли відображення в Оглядовій доповіді, обов'язково включають рекомендації, які дозволяють у майбутньому такі проблеми вирішувати. Так було при проведенні широко висвітленої європейської пресою і науковцями сучасної реформи цивільного судочинства у Великобританії. До речі, це було б корисним зараз і для намірів реформування кримінального процесу в Україні. В Оглядовій доповіді мають бути охарактеризовані недоліки з пропозиціями детально розроблених варіантів їх усунення.

Варто замислитися над такою практикою європейських країн, бо, базуючись на таких доповідях, система реформ державних або суспільних інститутів справді може вилікувати «хронічні» хвороби, а тим паче коли йдеться про конституційні зміни, оцінки ефективності конституційних інститутів.

Другим етапом після суспільного оприлюднення Оглядової доповіді і наступним кроком до визначення намірів підготовки за методикою організації реформування є розробка Концепції конституційної модернізації, яка має бути вивірена з теорією та практикою конституціоналізму, мати конструктивне спрямування і мінімальний обсяг ризиків у конституційній трансформації. Концептуальні ідеї мають не менш важливе значення для суспільства і теж повинні оприлюднюватися як офіційна доктрина державної влади. Корисно, що, маючи такі документи як Оглядова доповідь фахівців, компетенція конституційної модернізації, не залишаються осторонь ані політики, ані вчені різних галузей економіки і права, а тим більше суспільство. Для фахової оцінки і критичного аналізу

виправдано було скликання Всеукраїнського форуму вчених-конституціоналістів. Звичайно, критичний масив з боку громадян слугуватиме легітимності започаткованого процесу змін до Основного Закону і влада матиме в цьому реальні оцінки суспільства.

Третім етапом має стати за методикою реформування професійна дискусія в науково-педагогічних колективах, спілках і асоціаціях юристів, політологів і взагалі вчених суспільних наук. Це дасть

можливість відібрати найбільш досконалі ідеї, юридичні конструкції, збагатити понятійний апарат конституційного права, а в кінцевому рахунку отримати суспільну експертизу Концепції конституційної модернізації.

Що заважає застосовувати саме такий підхід до реформування, який зарекомендував себе з найкращого боку в західних країнах з високою правовою культурою? Слід відзначити, що після третього саміту глав держав Ради Європи (Варшава, травень 2005 р.) було прийнято рішення про утворення «Групи Мудріших» (Group of Wise Persons) у кількості 11 осіб, до якої увійшли Лорд Вулф, екс-голова ВАС РФ В. Яковлев та інші. Саме вони узагальнювали аналіз проблем Європейського суду. Такий досвід завжди викликає інтерес і цю сировину конституційних нововведень.

Четвертий етап може передбачати підготовку Підсумкової доповіді для Президента і Верховної Ради, коли сумарна кількість пропозицій, ідей конституційного удосконалення, рекомендацій науковців різних галузей права, соціологічні показники щодо змістовної оцінки Концепції конституційної модернізації буде попередньо розглянута і схвалена конституційною асамблеєю. В основі такої Підсумкової доповіді буде покладено суспільне сприйняття, об'єктивна результативність відбору реальних пропозицій з досконалою аргументацією і юридичною технікою виконання. За таких умов можна сподіватися, що спеціалісти визначать, що є кращим, ніж існуюче раніше у всіх розділах, категоріях і правових формулах тексту Конституції України 1996 року.

Таким чином проходження поетапного процесу конституційної модернізації має постійно нагадувати національній владі, всім, хто взяв на себе зобов'язання забезпечувати якісне проведення конституційного удосконалення з максимальним наближенням до реалій життя, що за цією діяльністю спостерігає суспільство.

Усе це у свою чергу дозволить сформувати своєрідну систему довіри на шляху до легітимності найважливішого конституційного акта (проекту змін і доповнень), який уже надалі в порядку виконання вимог XIII Розділу отримує конституційний статус у спосіб, передбачений чинною Конституцією України.

Анатолій СЕЛІВАНОВ, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

Колишнього
міського голову
Кам'янця–
Подільського
залишили
за ґратами

П'ятого липня Дунаєвський районний суд виніс вирок у справі колишнього міського голови Кам'янця-Подільського Анатолія Нестерука та колишнього керуючого справами Миколи Нечая, яким інкримінувалося вимагання та отримання хабара в розмірі 300 тисяч гривень. Цього дня до суду прибуло близько сотні кам'янчан, щоб підтримати підсудних. Однак більшість не змогли потрапити на відкрите слухання — охорона зачинила двері. Майже годину головуючий суддя Володимир Шклярук зачитував вирок.

Обоє підсудних кваліфіковані судом як злочинці. Нагадаємо, їх звинувачували за двома статтями КПК — 368, ч. 2 та 364, ч. 2. Щодо отримання хабара Нестеруком у суду не знайшлося доказів, відтак він першу частину звинувачення відхилив. Колишнього градоначальника засудили за статтею 364, ч.2 (зловживання службовим становищем) на чотири роки позбавлення волі із заборобою займати керівні посади. Миколу Нечая — на три роки з відтермінуванням покарання на рік. Цього дня Нечая звільнили з-під охорони. Він не побажав прокоментувати цю подію, посіпаючи в Маків до стареньких хворих батьків, які не бачили сина вже більше дев'яти місяців.

Анатолій Нестерук залишився за ґратами, запобіжний захід йому не змінили. Львівський захисник Анатолія Нестерука Лев Картушин, який у дебатах настійливо закликав суд постановити єдино можливий виправдувальний вирок, прокоментував: «У цьому суді справедливості ми не добилися. У черговий раз підірвано авторитет правосуддя в Україні. Вся історія по цій справі не оцінена судом, там багато питань, бо мій підзахисний посилався на те, що проти нього було вчинено провокацію. Я не стверджую, що це провокація, це може бути й помилка органів. Але ані досудове слідство, ані суд не дали оцінки тим доказам, які були представлені. Вирок буде оскаржено». Такої само думки й адвокат Миколи Нечая Андрій Капура. «Будемо боротися, кінцева наша мета — повне виправдання наших підзахисних».

Віра ШПИЛЬОВА.
Кам'янець-Подільський.

Державний гімн —
один

Голова Закарпатської облдержадміністрації Олександр Ледида так прокоментував рішення Березівської райради про виконання напередодні засідання сесії Державного гімну України і національного гімну Угорщини: «На території Закарпаття діють закони і Конституція України, і порушувати їх ніхто не має права. Відповідно, на сесіях не можуть звучати угорські, румунські чи гімни якихось інших держав. Водночас, якщо відзначаються свята національних меншин, то використання певних символів або ж музичний супровід інших держав може бути обумовленим. Але не більше. Підкреслюю: «Державний гімн в Україні — один».

Високопосадовець також нагадав, що згадуване рішення опротестоване прокуратурою.

Василь НИТКА.

Ужгород.

З мисливця деруть три шкури

Від редакції

Леонід Сукненко порушив проблему, яку тисячі мисливців обговорюють, що називається, на кухнях та на полюванні. Вона, за великим рахунком, не тільки про відомчі інструкції, які часом сильніші за закон. Проблема у грубому порушенні прав людини і громадянина. Чи згодні з цим правоохоронці і чи не хочуть вони прокоментувати статтю нашого автора, поцікавилась редакція у колег з Міністерства внутрішніх справ.

«Ні, за відомчою інструкцією ми можемо розглянути ваш запит, але коментувати статтю не будемо». Ми підготували запитання і відправили їх керівникові управління зв'язків із громадськістю МВС.

Відповідь, яку ми друкуємо без коментарів, не забарилася.

«У Міністерстві внутрішніх справ України опрацьовано ваш інформаційний запит щодо керівних документів на отримання дозволу, реєстрації та перереєстрації зброї.

Повідомляємо, Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку...

Вона розроблена відповідно до Закону України «Про міліцію», Постанови Кабінету Міністрів від 12 жовтня 1992 року № 576 «Про затвердження Положення про дозвілну систему», Положення про Міністерство внутрішніх справ України, Розпорядження Президента України від 30 березня 1995 року № 61/95-Рп, а також у зв'язку з прийняттям інших нормативних актів по лінії дозвільної системи.

При перереєстрації зброї (продовженні терміну дії дозволу на її зберігання і носіння) надання довідки з місця роботи власника зброї не передбачено.

Плата за реєстрацію та перереєстрацію зброї передбачена переліком платних послуг, що можуть надаватися органами та підрозділами, затвердженим постановою КМУ від 4.06 2007 р. № 795.

Законом України від 4 жовтня 2001 року № 2745-III «Про внесення змін до Закону України «Про страхування» визначено, що в Україні здійснюється... страхування цивільної відповідальності громадян, які мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду,

про відшкодування вартості набоїв не йдеться.

За що необхідно платити громадянину? За те, що ОВС проти-законно бажають мати зразки для проведення балістичних експертиз у разі потреби? Абсурдом є і обов'язковий відстріл газової зброї та зброї «несмертельної дії», оскільки в першій кулі відсутні, а у другій не піддаються балістичній експертизі.

У відповідності з п. 2.2.4. Інструкції НДКЦ, з відстріляних гільз та куль складаються оперативнo-пошукові колекції, які зберігаються в центральному або обласних експертно-криміналістичних центрах.

Зазначене, на наш погляд, є порушенням прав громадянина. Він не тільки завідомо підозрюється у можливості скоєння злочину із застосуванням зброї. Докази та ідентифікуючі предмети збираються органами внутрішніх справ ще до скоєння потенційного злочину. Залишається тільки виявити відстріляні гільзи та кулі у потрібних місцях за потрібних обставин?

За логікою правоохоронців, слід зобов'язати повнолітнього здавати дактилоскопічну картку (як гільзи) для експертно-криміналістичної колекції? Тоді можна особовий склад МВС скоротити наполовину.

Постає низка загальноправових питань. Зокрема, яким чином зберігаються зазначені колекції, та як здійснюється доступ до них? Хто гарантує, що відстріляні гільзи чи кулі за певних умов не опиняться на місці резонансного злочину? Чи не стануть вони засобом шантажу чи безпідставних звинувачень? Адже відомо, що у 70% головними доказами щодо злочинів, вчинених з застосуванням вогнепальної зброї, є дані балістичних експертиз.

Як зазначив один з експертів-криміналістів, що здійснює відстріл зброї: «паленые стволы сюда добровольно не принесят, это лохотрон для законопослушных».

Леонід СУКНЕНКО, голова колективу мисливців та рибалок апарату Верховної Ради України.

формацією володіє МВС України.

На погляд мисливців з багаторічним стажем, обставини, які викликають необхідність перереєструвати зброю в трирічний термін — відсутні. За рідкісним винятком, навіть при інтенсивній експлуатації зброї, через три роки (сезони) після її придбання, вона не втрачає якості і практично не може бути визнаною непридатною для використання. З іншого боку, очевидно, що разова процедура перереєстрації аж ніяк не є гарантією технічного стану зброї на наступні три роки. Якщо процедурою перереєстрації поставлено за мету контролювати облік зброї та випадки її переробки (переобладнання), то це обов'язок держави, а не власника.

Обурення та нерозуміння серед мисливців та власників зброї викликає вимога її обов'язкового експериментального відстрілу при наданні дозволу на зброю та її перереєстрації, тобто кожні три роки! Зазначений відстріл регламентується «Інструкцією з організації функціонування криміналістичних об'єктів експертної служби МВС» (Інструкція НДКЦ), затвердженої наказом МВС України від 10.09.2009 р. №390. Відповідно до п. 2.2 Інструкції НДКЦ, відстріл здійснюється у експертно-криміналістичних підрозділах органів внутрішніх справ за місцем проживання та реєстрації зброї. Ця процедура є платною послугою (50 грн.). Однак за нашою інформацією, ні наказом №390, ні іншим нормативним документом сплата за таку послугу не передбачена. І це ще не все. Набої для відстрілу має придбати власник зброї та надати експерту. Скажімо, до нарізної зброї калібру 30-06, вартість одного набою становить від 14 до 40 гривень. Таким чином, власнику рушниці необхідно заплатити від 42 до 120 гривень за відстріляні міліцією набої.

Згідно з ч. 3, ст. 41 Конституції України «Примусове відчуження об'єктів права приватної власності може бути застосоване ... на підставах і в порядку, встановленому законом, та за умови повної передплати і повного відшкодування їх вартості». Зрозуміло, що в Інструкції НДКЦ

Для одержання в органах внутрішніх справ (ОВС) дозволу необхідно подати такі документи:

1. письмове клопотання щодо видачі дозволу;
2. медичний висновок лікувального закладу про відсутність протипоказань;
3. копію договору страхування;
4. довідку про навчання на відповідних курсах;
5. довідку про наявність чи відсутність судимості тощо.

При цьому видача документів, зазначених у п. п. 2,3,4,5, є платними послугами. Сукупні витрати можуть становити понад 500 гривень.

Очевидно, що вказані вище у переліку документи при перереєстрації через три роки втрачають юридичну силу і подаються заново.

Непоодинокі випадки, коли під час перереєстрації зброї з громадян вимагають додатково і довідку з місця роботи.

Згідно з п.1 ч. 2 ст. 92 Конституції України «виключно законодавство України встановлюються... податки і збори». А у ст. 67 КУ вказано:

«Кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом». Зазначені ж вище збори встановлено постановами КМУ та відомчою Інструкцією МВС України.

Придбана зброя є приватною власністю громадян. Згідно з ст. 41 Конституції України «Право приватної власності набувається в порядку, визначеному законом». В даному випадку, право приватної власності на зброю набувається у порядку, визначеному відомчою Інструкцією МВС України. Незаконним, на наш погляд, є і вимагання у громадян копії договору страхування та довідки про судимість\несудимість. Наявність чи відсутність судимості (як і наявність договору страхування) самі по собі не повинні впливати на отримання дозволу, крім випадків, встановлених законом (а не Інструкцією) чи судом.

З іншого боку, громадянин не зобов'язаний доводити відсутність чи наявність умов чи обставин, які не дозволяють йому придбання та володіння навіть таким специфічним майном, як зброя. Це — обов'язок держави. Тим паче ін-

Хто гарантує, що відстріляні гільзи чи кулі за певних умов не опиняться на місці резонансного злочину?

На луцький вокзал прийшли будівельники — роботи проводитимуть за кошти Львівської залізниці. Передбачено, що вокзал підросте вгору і стане двоповерховим. Роботи планують завершити на початку наступного року. Паралельно ведеться спорудження надземного переходу над коліями, *повідомляє наш кореспондент Микола Якименко*

Міністр охорони здоров'я України Олександр АНИЩЕНКО вважає за доцільне проводити обов'язкові медичні огляди школярів, він також зазначив, що завдяки реформуванню галузі охорони здоров'я диспансерна медична допомога буде на рівні первинної медицини (УНН)

Віртуальний вступ: система плутає документи й відправляє абітурієнтів до «лівих» вишів

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«П'яту добу чекаємо підтвердження, а віз і нині там. Майте совість — дайте відповідь!», «Навіщо потрібно було запускати цю систему, якщо ви її не контролюєте? Зробіть хоч щонебудь!». Такі повідомлення на форумах скоріше правило, аніж виняток. Найстійкіші терпляче чекають електронної реєстрації, а в когось нерви здають уже після першої спроби. Тим часом наскільки законним є вступ через Інтернет, вирішить суд. Перше засідання призначене

на 12 липня. За словами керівника проєкту «Правова підтримка забезпечення рівного доступу осіб до якісної вищої освіти в Україні» Інни Совсун, саме поняття «електронна заява» не згадується в чинному законодавстві, а відкриття провадження у справі підтверджує, що підстави для скасування «віртуального вступу» дійсно є. У профільному міністерстві в легітимності електронної подачі документів не сумніваються, адже вона є добровільною. «Оскаржити добровільність вибору —

це все одно, що когось примушувати через судові рішення курити або не курити», — сказав днями міністр Дмитро Табачник. Утім, гарячими точками нинішньої вступної кампанії можуть стати не тільки технічні й правові аспекти експериментального електронного вступу, а й традиційні проблеми формування рейтингових списків. Про що заявила вчора на прес-конференції керівник проєкту Комітету виборців України Наталя Линник. Крім того, вона звернула увагу на те, що за тиждень після початку

вступної кампанії виші так і не одержали інформацію про держзамовлення від Міністерства освіти України. — Ми вважаємо неприпустимим те, що МОНМС досі не надало інформацію про бюджетні місця широ-

кій громадськості, вишам і абітурієнтам. На цьому етапі жоден із промоніторених нами вишів не одержав ліцензію по бюджетних місцях. Ні в Києві, ні в областях, — заявила вона. За словами Н. Линник, у дея-

ких вишах прогнозують, що одержать держзамовлення лише 15—20 липня, тобто за 10 днів до закінчення прийому документів. **Наталія ОВДІЄНКО.**
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Могилу прадіда збережи від забуття!»

Акцію під таким девізом розпочато на Вінниччині з ініціативи Генерального консульства Республіки Польща у Вінниці. Її мета — навести лад біля могил поляків на кладовищах краю і вклонитися пам'яті померлих. За словами керівника консульської установи Кшиштофа Свідерека, це також сприятиме зміцненню дружніх зв'язків, вихованню поваги підростаючого покоління до свого минулого.

Для її проведення на Вінниччину протягом двох років приїжджати-муть польські волонтери з числа студентів та учнів, а допомагатиме їм місцева молодь. Разом з Генеральним консулом Республіки Польща у Вінниці Кшиштофом Свідерком акцію презентували віце-маршалок Дальнюшльонського воеводства Влодімеж Хлебош та її координатор Бета Павлович.

6 липня учасники акції наводили лад біля каплиці XVII століття, що збереглася на кладовищі у райцентрі Ямпіль. Тут працювали 13 волонтерів — учні та викладачі шкіл Нижньої Сілезії. Вони ще впорядкують могили поляків, які збереглися на старому цвинтарі. Місцева влада сприяла у створенні умов для проживання гостей, організувала зустріч з місцевою молоддю. Гості

перебуватимуть у Ямпільському районі до 14 липня. Далі шлях волонтерів проляже до Літинського району, де вони також віддадуть данину пам'яті померлим і загиблим предкам, **інформує наш власкор Віктор СКРИПНИК.**

А на військовому меморіальному цвинтарі у Красному Лимані на Донеччині пройшло перепоховання останків воїнів, які загинули під час визволення краю у вересні 1943 року. Колишнім бійцям віддали військові почесні, а присутній на церемонії священик відслужив панахиду. У мітингу взяли участь керівники області, райо-

ну, ветерани війни, родичі загиблих. Усього перепоховано останки 197 полеглих воїнів, виявлені під час проведення пошукових робіт на території області.

«Для мене все, що пов'язане із війною, — глибоко особисте, — зізнався голова обласної ради Андрій Шишацький. — Мій дід загинув, захищаючи цю землю. Його останки ми досі не знайшли, але надія є. Вірю, що нашу скорботу і вдячність ми повинні передати наступним поколінням». Загалом за шість років на військовому цвинтарі перепоховали 1100 військовослужбовців Червоної Армії, **повідомляє наш донецький кореспондент Ліна КУЩ.**

У Болгарії в автокатастрофі загинула 35-річна українка

6 липня близько 18-ї години автобус із українською реєстрацією зазнав катастрофи за декілька кілометрів від Варни. У ньому група відпочивальників із дітьми з України поверталася додому з Несебра.

На крутому повороті водій автобуса з 40 пасажирами, серед яких більшість дітей, не справився з керуванням. Автобус потрапив у пришляхову канаву і впав на правий бік.

Першу допомогу дітям з України надали болгарські водії. На кількох автомобілях спочатку були направлені в лікарню імені Святої Анни у Варні троє дітей і 35-літня жінка, яка одержала найсерйозніші травми. Уже в лікарні українка від отриманих ран померла.

Загалом у лікарні перебувають п'ятеро дітей і двоє дорослих. У них — переломи і різані рани рук та ніг. За словами болгарських лікарів, загрози їхньому життю немає. Водій автобуса, який належить українській фірмі «Онікс-Тур», не постраждав. Болгарська поліція з'ясовує причини катастрофи. Серед основних версій — технічна несправність автобуса. **Олександр ВЛАДИМИРОВ.**
Софія.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Торгував віртуальними мобілками

Дев'ятнадцятирічний мешканець міста Березне Андрій за неіснуючі мобільні телефони вторгував в Інтернеті понад шість тисяч. Для такого шахрайського «бізнесу» йому знадобилися комп'ютер, доступ до Інтернету і реєстрація на одному з сайтів для участі в аукціоні. За неіснуючі мобілки брав стовідсоткову передоплату, яку довірливі покупці переказували на картковий рахунок «продавця». Але товар так і не отримували. З початку нинішнього року «пропозиціями» шахрая скористалися шестеро мешканців Рівненської, Харківської, Волинської, Донецької та Івано-Франківської областей. Ошуканих було б і більше, якби спритника не розшукали співробітники сектору з боротьби з правопорушеннями у сфері інтелектуальної власності та комп'ютерних технологій УМВСУ в Рівненській області. За фактом шахрайства порушено кримінальну справу за ч. 3 статті 190 Кримінального кодексу України. **Олександра ЮРКОВА.**
Рівне.

Тепло в кредит

У Кам'янці-Подільському розроблено концепцію розвитку системи теплопостачання сотиссячного міста. Замість звичної ТЕЦ пропонують використовувати локальні котельні в мікрорайонах, хоч наразі їх бракує. Дві потрібно побудувати з нуля, одну добудувати та ще одну модернізувати. Усі ці роботи стануть в 80 мільйонів гривень, яких нині не має ані комунальні підприємства «Міськтепловоденергія», ані міський бюджет. По позику збираються

звернутися до Світового банку. Наразі один кредит цієї міжнародної установи на реконструкцію вододотаканалізаційних мереж уже освоюють. **Віра ШПИЛЬОВА.**

ЦИФРА

На 77 відсотків з початку року зріс випуск автомобілів на ЗАЗі порівняно з першим півріччям 2010-го. Тоді підприємство перебувало у вкрай важкому економічному стані. За шість місяців поточного року ЗАЗ випустив 28 тисяч 505 автомобілів. Найпопулярнішою стала CHANCE. Автомобілів цієї моделі випущено 12 444 одиниці, удвічі менше з конвеєрів заводу зійшло легковиків Lanos. Варто додати, що рівно половина продукції ЗАЗу іде на експорт. Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Козаки судяться з міськрадою

Чорноморське гайдамацьке з'єднання подало в суд позов до Одеської міськради, яка проголосувала за скасування раніше ухваленого рішення про встановлення у місті пам'ятника кошовому отаманові Петру Калнишевському. «Осквернення його честі й заслуг перед нашим народом нинішнім керівництвом міста неприпустиме і ображає релігійні почуття значної

частини одеситів», — зазначають чорноморські гайдамаки. Їхню ініціативу підтримали отамани всіх громадських козачих організацій, про що йшлося під час розширеної координаційної ради козацьких організацій при голові Одеської ОДА. Лідери організацій заявили, що Петро Калнишевський — канонізований святий Української православної церкви. Петро Багатостраждальний — зробив значний внесок у визволення нашого краю від майже 350-річного ярма Османської імперії, брав безпосередню участь у бойових діях під час облог і штурму Хаджибейської фортеці. Саме після падіння Хаджибея на його місці було закладено Одесу.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Боржниками займаються колектори

Влада Ялти має намір звернутися до однієї з колекторських компаній, щоб змусити місцевих жителів розплатитися за боргами. Сумарний борг ялтинців за опалення, електроенергію, водопостачання, газ і квартплату досяг 63 мільйонів гривень. За словами заступника міського голови Ялти Юрія Кириченка, злісних неплательників лише близько 15 відсотків. «Ось ними й займаються колектори, а над сумлінними споживачами ніхто ніяких дослідів ставити не буде», — пообіцяв міський чиновник під час «круглого столу» з проблем оплати житлово-комунальних послуг, організованого з ініціативи координаційної ради профспілок. При цьому влада Ялти має намір стимулювати своєчасні розрахунки за «комуналку», взявши на озброєння досвід столиці щодо зниження тарифів для сумлінних платників. **Георгій ВЕРБЕС.**
Крим.

У серпні іномарки можуть подорожчати на 40 відсотків

Такі прогнози на прес-конференції озвучив Олег Назаренко, генеральний директор Всеукраїнської асоціації автомобільних імпортерів і дилерів. Він нагадав, що асоціація автовиробників України «Укравтопром» ініціювала проведення спецрозслідування з імпорту до нашої країни легкових автомобілів незалежно від країни походження та експорту. Піти

на цей крок асоціацію нібито змусило стрімке падіння продажів на внутрішньому ринку. Останнє спричинило скорочення обсягів виробництва й значне погіршення фінансово-економічного стану підприємств. Змінити це вітчизняні автовиробники хочуть спеціальними заходами. Приміром, установленням на чотири роки ввізного мита. Примітно, що йдеться

про машини з обсягом двигуна від 1 до 2,2 л. І такі зміни «вдарять» по кишенях далеко не найзабезпеченіших громадян. Звичайно, якщо ті не захочуть пересісти на вітчизняні легковики. «Уже 15 серпня міжвідомча комісія може встановити будь-яке спецмито на ці авто. За нашими підрахунками, вартість автомобілів може зрости на 40 відсотків», — каже О. Назаренко. А от в «Укравтопромі» впевнені: такі заходи «дадуть змогу відновити статус-кво на внутрішньому ринку».

ФОТОФАКТ

У столиці на майдані Незалежності відбулася акція «Владу — під контроль!», під час якої всі бажаючі записували чиновників, котрих підозрюють у корупції, до спеціальної «Дошки ганьби».

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Викрили схованки у міжнародних потягах

Співробітники СБУ та Ягодинської митниці викрили контрабандний канал постачання сигарет до Польщі. Тютюнові вироби незаконно переправляли в сусідню країну пасажирськими потягами. Як схованку для свого товару 28-річний мешканець Києва використовував пасажирські купе: міжвіконні та міжстелеві порожнини в них. Вражають і масштаби діянь контрабандиста. Щомісяця він незаконно переправляв за кордон цигарок на півтора мільйона гривень. Товар вилучено, СБУ встановлює інші епізоди протиправних дій та осіб, причетних до них.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

Міста страждають від підтоплення

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Самотужки Луганськ не в змозі розв'язати проблему підтоплення і просить фінансової допомоги в керівників області та уряду. Кошти потрібні для продовження будівництва дренажних систем. Цього року в Кам'янобрідському районі планують збудувати ще дві дренажні мережі. Кошти на проведення будівельних робіт уже виділені, **повідомляє наш власкор Алла АНТИПОВА.**

Дощі не покидають і Черкаси. Через інтенсивні зливи у місті сталася масштабна аварія на

міському каналізаційному колекторі **(на знімку).**

Щоб не залишити обласний центр без води, працівники «Черкасиводоканалу» оперативно змонтували два тимчасові обвідні колектори, а на основному трубопроводі розпочали капітальний ремонт. У зв'язку з тим, що на аварійній ділянці розміщені також газові та електромережі, а сам колектор залягає на глибині вісім метрів, роботи просуваються не так швидко, як планували, **передає Лідія ТИ-ТАРЕНКО.**

Фото Василя ДЕМІДЕНКА.

Купальська феєрія у Чагарях

У селі Чагарях на Тернопільщині лив дощ, але це не завадило Всеукраїнському фестивалю сільської молоді «Купальська феєрія». На сцені тим часом виступали Національний заслужений академічний хор імені Г. Вірьовки, примадонна національної опери Наталя Шелепницька, солісти Микола Шуляк, Ігор Борко. З Одеси приїхав народний артист Микола

Свидюк, з Києва — Олег Маршинківський, з Тернополя — Едуард Романюта, з Канади спеціально прилетів скрипаль-віртуоз Василь Попадюк. Доповнювали зірковий десант місцеві аматорські колективи.

Усіх зачарував виступ фольклорного гурту «Ходаки» з села Малий Ходачків. Діти співали, танцювали, грали на інструментах, декламували. Чагарі —

родинне село відомого співака, нині бізнесмена і мецената Михайла Мацієвського. Він облаштовує тут ставки, у планах — готельно-розважальний комплекс, а також дитяча філармонія.

«Мене турбує, що молодь покидає села, — каже пан Михайло. — Саме для сільської молоді я хочу створити робочі місця, умови для розвитку». За його сприяння Чагарі прикрасили три чудові скульптурні композиції відомого майстра

Олексія Степанова. До речі, цьогоріч, окрім Міністерства культури, спонсорів, фестивалів фінансово підтримали районна та обласна влади. І як зазначив голова облдержадміністрації Валентин Хоптян, робитимуть це і надалі.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

На знімку: Оксані Яцишин, учасниці гурту «Ходаки», пасує вінок мавки.

Фото автора.
Тернопільська область.

Отруєння по-київськи—2. Готова їжа: з'їв — і готовий

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Особливо щедрим на сюрпризи був «оселедець під шубою»... Суд ми не виграли — Феміда дійшла висновку, що продукти могли зіпсуватися дорогою до лабораторії. Але після розголошу мережа супермаркетів була змушена закрити відділи кулінарії.

Поділяють, щоб продовжити життя сумнівній птиці, її можуть «викупати» в оці, марганці й навіть... у формаліні. Найбагатшою фантазією вирізняються кухарі з нелегальних точок продажу курок-гриль. Де і як їх маринують — одному Богу відомо! Рік тому Спілка захисту прав споживачів Солюм'янського району разом із правоохоронцями викрила один із нелегальних цехів. У підвалі

житлового будинку в антисанітарних умовах у звичайній ванні «чепурили» для грилю бразильських курей.

Після масового отруєння киян у супермаркеті на Героїв Дніпра відібрали зразки готової продукції. «На момент, коли почали надходити екстрені повідомлення про хворих, тих самих курей на прилавках уже не залишилося, — розповідає начальник відділу гігієни харчування Оболонської СЕС Дмитро Дерев'яно. — Відібрані зразки продукції виявилися бездоганними. Документи на «підозрювану» курку в магазині були оформлені як належить. Всі співробітники супермаркету, що її готували, мали санітарні книжки.

Вони були впевнені в якості продукту, адже і самі скуштували курятини й опинилися серед постраждалих».

— Того вівторка я з'їла одне стегенце, наступні два дні промучилася удома й тільки в четвер уночі «швидка» відвезла мене до лікарні, — розповідає одна з потерпілих Валерія. — Медики констатували сальмонельоз.

Швидше за все, курка просто не була пропечена, — припускають лікарі. Втім, навіть у сирій курці сальмонели бути не повинно, додають у СЕС. Оскільки сальмонельоз міг потрапити до птички ще за її життя, компетентні органи ініціювали перевірку фірми-постачальника свіжих курей, яка заявила, що останню партію курей відправила до магазину 3 червня. Термін придатності сирій охолодженій курки — 4 доби, тож «в нуль годин 7 червня» тушки мали

потрапити вже не на вертел, а в утиль. Тим часом постраждалі, з якими нам вдалося поспілкуватись, придбали курку 7 червня ввечері.

Тиждень провела в лікарні й інша киянка — Світлана. Вона не виключає, що вимагатиме від винних компенсації матеріальних і моральних збитків через суд. «Після лікування два тижні зі здоров'ям ніби все було гаразд, а потім

стан погіршився». Ще півроку Світлані доведеться сидіти на суворій дієті: «Нині навіть свіжі ягоди лікарі їсти забороняють».

Про всяк випадок у морозилці Світлана й досі зберігає залишки «підозрюваної» курки. «Я запитувала в СЕС: можливо, їх варто віддати на експертизу? Проте ніхто особливої цікавості до нашої птички не виявив».

Ганна СМІЛЯНСЬКА.

ПОРАДА

Координатор Спілки захисту прав споживачів Олена Папуша: «Не викидайте чеки на придбані харчі, доки не з'їсте їх і не переконаєтеся, що з вами все гаразд. Чеки можуть знадобитися, якщо потрібно буде доводити факт купівлі неякісного продукту. Якщо ризикуєте купити курку-гриль, передовсім попросіть продавця документи на птицю.

Заввідділу Оболонської СЕС Дмитро Дерев'яно: «Попросіть продавця розрізати курку навпіл — якщо тече червоний сік, м'ясо не просмажене. На кожну партію сирих курей для грилю в супермаркеті має бути посвідчення якості або так звана декларація виробника плюс ветеринарне свідоцтво. Ще одне посвідчення якості отримує готова курка-гриль. День і година, коли її зняли з вертела, фіксуються у так званому забірному листі.

ФОТОФАКТ

У Столинському районі Білорусі голови Держприкордонслужби України Микола Литвин (праворуч) і Держприкордонкомітету РБ Ігор Рачковський (ліворуч) підписали протокол, що дозволяє жителям прикордонних сіл з України збирати дари лісу на сусідній території.

Фото БЕЛТА/Укрінформ.

АСТРОПРОГНОЗ НА 11—17 ЛИПНЯ 2011

Овни

Приділіть увагу домашньому вогнищу і час родині, вирішіть сімейні проблеми, і все піде на лад. Невеликі емоційні проблеми можуть з'явитися на початку тижня.

Сприятливі дні — 12, 13,

Несприятливі дні — 16

Тільці

Для збереження свого внутрішнього світу в цілісності й безпеці необхідно вибудувати міцну захисну стіну. Виявіть мудрість — сприймайте події, як уроки життя, що необхідно вивчити.

Сприятливі дні — 14, 17

Несприятливі дні — 11

Близнюки

Вас відвідає безліч нових ідей, які неодмінно захочеться реалізувати. Успіх цих починань неминучий, але доведеться трудитися, важливі справи кидати не можна.

Сприятливі дні — 11, 17

Несприятливі дні — 14

Раки

Ймовірно, ви мали певну провину в минулому, і тепер настав час відповідати за це. Можливі фінансові втрати й емоційні потрясіння.

Сприятливі дні — 13, 14,

Несприятливі дні — 16

Лев

Досить несприятливий тиждень, він несе безліч розчарувань. Ви не зможете нічого змінити й виправити. Цей час потрібно просто пережити.

Сприятливі дні — 11, 13,

Несприятливі дні — 14

Діви

Настає період фінансового зростання. Перед вами відкриваються нові перспективи. Є гарний шанс заробити й поліпшити свій фінансовий стан.

Сприятливі дні — 14, 15

Несприятливі дні — 12

Терези

Від вас буде потрібне милосердя. Жертвуючи собою й своїми інтересами, можете знайти мир, щастя, гармонію у власній душі. Вам це зарахується.

Сприятливі дні — 13, 14,

Несприятливі дні — 15

Скорпіони

Ви кидатиметеся з крайності в крайність, що не зовсім сприятливо позначиться на стосунках з оточуючими. Спробуйте розібратися в собі й зрозуміти, що ж вам потрібно.

Сприятливі дні — 14, 17

Несприятливі дні — 16

Стрільці

Вас може здолати заздрість до чужого успіху, особливо в матеріальних справах. Постарайтеся знайти соціально прийнятний спосіб покращити своє фінансове становище й не шкодити при цьому іншим людям.

Сприятливі дні — 15, 16

Несприятливі дні — 17

Козероги

Вас очікують зміни. Життя поступово поліпшуватиметься, з'являться радісніші обрії, проблеми почнуть відступати.

Сприятливі дні — 13, 16

Несприятливі дні — 17

Водолії

Цього тижня зможете відстояти свою позицію, захистити права й будете повністю задоволені своїм становищем. Вам удасться багато чого домогтися, показати себе з кращого боку.

Сприятливі дні — 13, 15

Несприятливі дні — 17

Риби

За старанну працю опинитеся буквально біля рогу достатку й зможете поліпшити матеріальне становище, комфортність життя, а ще знайти душевний спокій.

Сприятливі дні —

11, 14

Несприятливі дні —

12.

Обмануті селяни протестували на залізничних коліях

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

На десять хвилин перекрили рух потяга міжнародного сполучення жителі у селі Зелене Барського району. На колії вийшли також мешканці сусідніх населених пунктів — Мар'янівка, Володівці, Шипинки. Як вже повідомляв «Голос України», причиною акції протесту стало скасування зупинки дизельного потяга «Жмеринка—Могилів-Подільський» на станції Копай цього району.

— Це була чи не єдина можливість вибратися за межі наших населених пунктів, — каже секретар Володівської сільради Бар-

ського району Ганна Амахан. — Ми письмово попереджали начальника Жмеринської дільниці залізничних перевезень пана Любініна, що, в разі відмови відновити зупинку, вийдемо на рейки. Начальник зустрівся з нами, обіцяв розв'язати питання позитивно. А потім надіслав листа, що це не в його компетенції.

Тільки після того, як селян запевнили, що з першого серпня ц. р. на станції Копай знову зупинятиметься дизель-поїзд, вони зійшли з рейок.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Найбагатшою фантазією вирізняються кухарі з нелегальних точок продажу курок-гриль

Тернопільщина, Івано-Франківщина та Львівщина налагоджують партнерство з Автономним краєм Воєводина (Республіка Сербія). Домовилися про співпрацю у сферах туризму, екології, освіти, охорони здоров'я, підприємництва. Окремим рядком ідеться про збереження культурних зв'язків між громадами Галичини і Воєводини, *інформує наш тернопільський власкор Любов Левицька*

Голова Львівської ОДА подякував начальнику обласної митниці Миколі Харкавому за збільшення надходжень до держбюджету: за п'ять місяців митниця перерахувала мільярд 457 мільйонів гривень, що на 33,4% більше за відповідний період минулого року, *повідомляє наш кореспондент Богдан Кушнір*

Мрії, які збуваються, — не мрії, а національні проекти

ДЕНЬ ЗАВТРАШНІЙ

Далеко не щодня трапляється, що державні плани при розробці опираються на місцеві ініціативи. Саме так вийшло в Одеській області, де замислилися про перспективи

розвитку регіону. Пропозицій виникло чимало, і всі вони були продиктовані винятково завтрашнім днем, котрий, на думку, експертів неминуче виведе Одеську область у число регіонів-лідерів.

«Домашнє завдання» для одеситів

Про це йшлося на нещодавньому виїзному засіданні Державного агентства з інвестицій і управління національними проектами України. Голова цього державного агентства Владислав Каськів справедливо зазначив, що до приходу в країну потужних транснаціональних інвесторів необхідно виконати, так би мовити, «домашнє завдання».

— Ми консолідуємо всі необхідні активи, готуємо проектну документацію, проводимо дослідження, — поді-

лився планами Владислав Каськів. — Упевнений, що ми досягнемо результату, якого не бачимо вже 20 років.

Із чого почнеться виконання «домашнього завдання»? До жовтня 2011 року планується створення Українського банку, який консолідуватиме всі кошти для розвитку держави. Саме через цей банк держава планує фінансувати

стратегічні інвестиційні проекти, ділячи ризики з інвесторами. У перспективі — створення фонду регіонального розвитку для перспективного планування окремих проектів, які зможуть реалізувати в інших регіонах.

Для кожного національного проекту призначать окремого керівника. Він і його підлеглі безпосередньо відпо-

відатимуть за реалізацію національних проектів.

Зустріч в Одесі допомогла встановити чіткі горизонтальні й вертикальні робочі зв'язки між Києвом і одеським регіоном у питанні реалізації

стратегічних національних проектів.

Абсолютно за всіма національними проектами, які реалізовуватимуть в Одеській області, у регіоні вже є конкретні напрацювання.

Народний депутат

З досьє «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Національні проекти, які будуть реалізовані в Одеській області:

1. **Морський термінал з приймання скрапленого природного газу.**
2. **Дунайський коридор — розвиток транспортного сполучення й судноплавства в Дунайському регіоні. Строк реалізації — сім років.**
3. **«Енергія природи» — будівництво малих ГЕС, вітряних і сонячних електростанцій, використання альтернативного палива.**
4. **«Доступне житло» — система проектів комплексного будівництва доступного житла.**
5. **«Чисте місто» — будівництво системи комплексів з переробки твердих побутових відходів.**
6. **«Відкритий світ» — створення інформаційно-комунікативної освітньої мережі національного рівня. За чотири роки українські школярі мають перейти на нові технології в освіті.**
7. **«Нове життя» — нова якість охорони материнства й дитинства. Перша черга проекту в Одеській області буде завершена в 2011 році.**
8. **«Чиста вода» — система проектів із забезпечення населення якісною питною водою.**

Навіщо збудували Центр гемодіалізу?

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

Торік, 15 жовтня, у Чернігові урочисто відкрили Центр гемодіалізу провідної світової компанії «Фрезеніус Медикал Кер». Це найсучасніший приватний медичний заклад, обладнаний технічними новинками, що тільки з'явилися у світі.

Вартість інвестиційного проекту — майже 33 мільйони гривень.

Потреба у гемодіалізі на Чернігівщині з кожним роком зростає. Адже кількість хворих, яким потрібно очищувати кров, дедалі більшає. Водночас можливості бюджетних закладів медицини у цьому плані обмежені. Тож і влада, і хворі дуже вітали появу діалізного медичного центру «Фрезеніус Медикал Кер Україна».

Однак сьогодні склалася критична ситуація з подальшим обслуговуванням хворих у ньому.

— Нині у нас проходять лікування 46 пацієнтів, — повідомила заступниця головного лікаря з медичних питань Олена Суклета. — Один сеанс очищення коштує 960 гривень. А кожний хворий повинен пройти його через день. Інакше він помре. Зрозуміло, більшість чернігівців не можуть дозволити собі лікуватися за понад 100 тисяч гривень на рік.

Хворим з такою патологією нирок виділяє гроші держава. Однак не напряму. А через бюджетні заклади охорони здоров'я. Ось тут і прихована вся суть нинішньої колізії.

Коли німецькі інвестори «Фрезеніус Медикал Кер» започатковували свою справу на Чернігівщині, вони 9 вересня 2009 р. уклали з облдержадмі-

ністрацією «Протокол про наміри». У ньому є і такі рядки: «Обласна державна адміністрація після введення центру в експлуатацію... забезпечує здійснення оплати за проведення Фрезеніусом лікування методом гемодіалізу в межах бюджетних коштів, розпорядниками по яких є облдержадміністрація». Однак цей документ, як сказано у ньому, «не є юридичною угодою». Одне слово, він фактично ні до чого не зобов'язує. Як, зрештою, і кожен «протокол про наміри». Але діалізний медичний центр за п'ять місяців збудовано! У ньому встановлено 18 гемодіалітичних апаратів. Нині у медзакладі працює 33 особи персоналу.

Ясна річ, німецькі інвестори не альтруїсти. Вони не є засновниками благодійної організації, яка опікується українськими хворими з хронічною нирковою недостатністю. Однак факт є фактом: нині діалізний медичний центр «Фрезеніус Медикал Кер Україна» у Чернігові щодня зазнає великих втрат через безкоштовне лікування хворих.

Чому ж за них не платить держава?

— Ми не маємо механізму бюджетних розрахунків з приватною струк-

турою, — пояснює таку ситуацію начальник управління охорони здоров'я облдержадміністрації Галина Василькова.

Справді, діалізний центр — такий же приватний заклад, як і ті самі комерційні стоматологічні клініки, масажні кабінети тощо. Але при всьому цьому він не може нормально функціонувати без бюджетного фінансування, оскільки вартість лікування хворих з хронічною нирковою недостатністю непомірно висока. Навряд чи знайдеться на Чернігівщині двоє трое пацієнтів, які зможуть продовжити своє життя за щорічні 116 тисяч гривень. Адже для

ЦИФРИ І ФАКТИ

На підтримання життя 113 хворих з хронічною нирковою недостатністю на Чернігівщині щороку потрібно виділяти щонайменше 13 100 000 гривень.

І у Черкасах те саме!

Як повідомив головний лікар Черкаського діалізного центру «Фрезеніус» Володимир Новаківський, у них теж та сама проблема з фінансуванням, що і в Чернігові.

цього треба мати доволі великі заробітки.

Пацієнти діалізного медичного центру «Фрезеніус Медикал Кер Україна» у Чернігові задоволені його роботою.

— В обласній лікарні нас було багато, — ділить-

ся враженнями пенсіонер Анатолій Костирко. — Апарати старі, часто ламаються. Тому після неповної процедури люди хитаються. А тут фільтрація крові проходить краще, почуваєшся краще.

— Справді, є велика

різниця між штучними нирками 1990-х років і нинішніми, — зазначає колишня вчителька Анастасія Костирко. — Це все одно, що порівнювати старий телевізор з новим.

Недавно ТОВ «Фрезеніус Медикал Кер Україна» отримало роз'яснення Міністерства економіки України, що взагалі згідно із Законом України «Про здійснення державних закупівель» воно має право надавати за державний кошт медичні послуги. Та чи це розв'яже існуючу проблему з наданням якісної лікарської допомоги?

Головний лікар обласної лікарні Микола Романюк повідомив, що на хворих відділення нефрології та гемодіалізу у Чернігові та Прилуках йде основний відсоток бюджетного фінансування медикаментів медзакладів. У червні відкривають подібне відділення на шість штучних нирок у Ніжині. Отже, грошей навіть на «своїх» не вистачає. Тим часом, якщо німецькі інвестори припинять роботу діалізного центру, важко сказати, як на Чернігівщині на переважно старих апаратах підтримуватимуть життя ще додаткових 46 осіб.

Як на нашу думку, проблема потребує врегулювання у київських інстанціях. Щороку держава виділяє значні кошти на лікування хворих багатьох категорій у приватних зарубіжних клініках. Коли ж подібна установа «прийшла» у регіон, її радо зустріли, перерізали червоні стрічки, а потім залишили сам на сам з хворими, які отримують лише невисоку пенсію по інвалідності.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Фото автора.

Заступниця головного лікаря з медичних питань Чернігівського діалізного медичного центру Олена Суклета контролює хід процедури очищення крові.

АВТОРИТЕТНА ДУМКА

Голова Одеської обласної державної адміністрації Едуард МАТВІЙЧУК:

— Своє завдання в реалізації на території регіонів національних проєктів обласна державна адміністрація вбачає в тому, щоб підготувати для можливих інвесторів робочі документи з обґрунтування економічної привабливості області. Ми зробимо все можливе для того, щоб цей робочий продукт з'явився якнайшвидше й був високої якості. Якщо ми все підготуємо як слід, то інвестор прийде саме сюди. Ми розуміємо всю важливість ініціативи Президента України Віктора Януковича в національних проєктах і зробимо все, щоб вони були успішно реалізовані на території Одеської області.

України Павло Унгурян, завдяки зусиллям якого активно впроваджувалася ідея про розробку двох національних проєктів — «Дунайського коридору» і будівниц-

тва морського термінала з приймання скрапленого газу, впевнений, що їх реалізація виведе Україну на нові рубежі світового економічного співробітництва.

«Дунайський коридор» — це, по суті, концепція відродження всього українського Придунав'я. Його реалізація дасть змогу інтенсивно розвивати Ренійський та Ізмаїльський морські торговельні порти, Кілійський судноремонтний завод, глибоководний судновий хід Дунай—Чорне море.

Це й Дунайське річкове пароплавання, мостові й поромні переправи через Дунай, це міжнародна автотраса Одеса—Рені, міст через Дністер і Дністровську затоку, це — рух у напрямку Дніпро-Бузького лиману й порту, а також подальший рух до Каспійського моря.

Тобто Україна з «підручного європейської економіки» із впровадженням цього амбіційного національного проєкту перетвориться на серйозного й, без сумні-

ву, надійного економічного партнера.

Привабливі перспективи й в іншого національного проєкту, що має міжнародне значення. Йдеться про будівництво морського термінала з приймання скрапленого природного газу. Ціна питання — 1 мільярд 300 мільйонів доларів. Проєктна потужність першої черги — 5 мільярдів кубометрів газу в рік. Передбачається будівництво другої черги, і тоді потужність термінала сягне 10 мільярдів кубометрів. По суті, йдеться про енергетичну безпеку України. Газовий термінал планують побудувати в районі глибоководного Аджаликського лиману, а серед учасників — Азербайджан і Катар.

У національних проєктів на першому плані інтереси людей

Те, що мають реалізувати на території Одеської області в рамках виконання національних проєктів, спрямоване насамперед на поліпшення якості життя людей. Так, приміром, проєкт «Нове життя» передбачає глобальну реструктуризацію, реконструкцію й технічне переоснащення перинатальних центрів і пологових будинків. Найгостріша необхідність цього національного проєкту викликана тим, що сьогодні смертність

немовлят в Україні в 2,4 разу вища, ніж у країнах Європейського Союзу, а материнська смертність — у 3—4 рази.

Відповідно до національного проєкту «Доступне житло» під Одесою планується будівництво масового доступного житла економічного класу. Це дасть змогу зменшити його вартість. Уже зараз ведуться роботи з надання земельних майданчиків для такого будівництва, розроблені прискорені процедури одержання дозвільних документів на початок робіт.

У південних районах Одеської області, у рамках національного проєкту «Енергія природи», починається будівництво сонячних і вітряних електростанцій, розгорнулися практичні роботи з використання альтернативного палива.

Іноземні інвестори, що уважно вивчають економічну ситуацію в Україні й Одеській області, пройнялися довірою до національних проєктів і, скажемо відверто, повірили в них. Про це, зокрема, свідчать офіційні візити представників ділових кіл Китаю, ФРН, Туреччини в Одеську область, які значно почастишали. Інвесторів зацікавила мета національних проєктів, і багато хто з них заявляє про готовність узяти участь у їх реалізації.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО.

ФАКТ

Фестиваль мінеральної води зібрав тисячі курортників

У курортному Свалявському районі вже вп'яте відбувся надивовижу цікавий фестиваль «Сила життя — у джерелах Карпат», участь у якому традиційно беруть керівники області, міст і районів.

У мальовничому урочищі Красний свою продукцію продемонстрували заводи мінеральних вод та оздоровниці. У святово прибраних наметах гостей частували різними сортами «квасної води», яку ще величають «живою» завдяки її цілющим властивостям. Тут же пригощали смачними стравами різноманітної закарпатської кухні, солодощами. Варто особливо зазначити, що це свято її величності мінеральної води відвідує щорічно більше й закарпатців, і туристів. І просто охочих відпочити як не тепер, то пізніше в санаторіях Закарпаття — люди їдуть з інших областей та сусідніх європейських країн.

Ейфелева вежа чи пам'ятник Кобзарю...

СИТУАЦІЯ

У Красноармійську на Донеччині розгорілася «війна пам'ятників». Міська влада вирішила встановити на центральній площі зменшену копію Ейфелевої вежі. Споруда з'явиться наприкінці

літа. Група мешканців міста виступила проти такої ініціативи. Противники встановлення вежі стверджують, що таким чином влада збирається «посунути» пам'ятник Тарасу Шевченку.

Рішення про встановлення пам'ятника Кобзарю міська рада прийняла ще в 2006-му. Тоді на центральній площі з'явився камінь на місці спорудження майбутнього монумента. Самої скульптури досі немає. Міський голова Красноармійська Андрій Ляшенко запевняє, що Тараса Шевченка не чіпатимуть. А Ейфелеву вежу встановлять неподалік, в іншому кутку центральної площі.

«Є ініціатива небайдужої людини, нашого мешканця, — пояснив красноармійський міський голова. — Він виготовляв на приватне замовлення невелику копію Ейфелевої вежі. Її купили

донецчани для подарунка комусь, щоб поставити на подвір'ї. І ось цей майстер вирішив зробити подарунок рідному місту, виготовляє копію вежі для нас. Її висота становитиме 7,5 метра». За іншою версією, копію витвору Ейфеля замовив для себе хтось із заможних городян. Але згодом передумав, установивши у садибі копію Статуї Свободи. Тож вежа виявилася «вільною», чим радо скористалася місцева влада.

У міській раді вважають, що така споруда прикрасить центр Красноармійська. «Зараз наші молодята їздять після РАЦСу фотографуватися до пам'ятника полеглим

Копія Ейфелевої вежі вже прикрашає парк у Донецьку.

воїнам. Це не дуже добре, як на мене, — каже заступник міського голови Олександр Мешан. — А от сфотографуватися біля Ейфелевої вежі — інша справа. Ейфелева вежа символізує достаток і благополуччя». Співрозмовник додає, що цього літа влада запланувала реконструкцію центральної площі. На ній розташуються не лише копія вежі, а й копія пальми Мерцалова — символу Донецької області. «Як на мене, не дуже добре, якщо на площі, котра носить ім'я героя війни — Шибанкова — буде пам'ятник Шевченку. Але ми не збираємося його нікуди посувати»,

— запевняє заступник міського голови.

Противники вежі кажуть, що влада хоче прибрати майбутній пам'ятник Шевченку із центральної площі. «Управління містобудування та архітектури шість років поспіль відмовляло нам у наданні обґрунтування, — каже лідер місцевого осередку громадської організації «Влада — народу!» Ольга Квітка. — А Ейфелеву вежу встановлюють дуже швидко. Ми побоюємося, що після того, як вежа з'явиться,

нам узагалі скажуть, що Шевченко «не вписується» у це місце. Якби не активна громадськість, то вони би давно прибравли звідти камінь».

Грошей на спорудження пам'ятника Кобзарю в міському бюджеті не передбачено. Громадські активісти звернулися до депутатів міської ради із проханням створити благодійний фонд і зібрати пожертви на монумент.

Ліна КУЩ.
Фото автора.

Знак на місці спорудження майбутнього пам'ятника Шевченку у Красноармійську. Громадськість побоюється, що Кобзар «не впишеться» у реконструйовану площу.

«Такими святами намагаємося привабити туристів, популяризувати природні багатства нашого краю... Приємно, що в санаторіях тільки Свалявського району нинішнього року планує відпочити понад сто тисяч осіб. Зазначу, що цей район славиться не лише цілющими мінеральними водами, а й гірськолижними курортами, де можна змістовно провести час і взимку. А завдання влади — підняти рівень закладів відпочинку до європейського», — наголосив голова Закарпатської облдержадміністрації Олександр Левида.

Доречно додати, що санаторно-курортна й туристично-рекреаційна галузь тут розвинуті найкраще в краї, і тому приносять до казни району майже половину всіх коштів.

Василь НИТКА.

На знімку: воду дегустують керівник області Олександр Левида (ліворуч) і голова Свалявської райради Іван Гартавел.

Фото надане прес-центром Закарпатської облдержадміністрації.

У Ялті знову обіцяють вільний доступ на пляжі

На території Великої Ялти 50 пляжів передбачають безперешкодний прохід до моря як для місцевих жителів, так і для відпочивальників. «Крім усіх, без винятку, комунальних пляжів до цього списку потрапили й орендовані підприємствами, й ті, що перебувають у користуванні баз розміщення», — розповів начальник відділу курортів і туризму Ялтинського управління Андрій Коломицев.

Щоправда, за словами ялтинського чиновника, на деяких із вільних для доступу пляжів є обмеження за часом: «дикунів» допускають туди тільки після 14.00.

Георгій ВЕРВЕС.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про безоплатну правову допомогу

Цей Закон відповідно до Конституції України визначає зміст права на безоплатну правову допомогу, порядок реалізації цього права, підстави та порядок надання безоплатної правової допомоги, державні гарантії щодо надання безоплатної правової допомоги.

**Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі нижченаведені терміни звиваються у такому значенні:

1) безоплатна правова допомога - правова допомога, що гарантується державою та повністю або частково надається за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів та інших джерел;

2) законні представники - батьки, усиновителі, батьки-вихователі, прийомні батьки, патронатні вихователі, опікуни, піклувальники, представники закладів, які виконують функції опікунів і піклувальників;

3) правова допомога - надання правових послуг, спрямованих на забезпечення реалізації прав і свобод людини і громадянина, захисту цих прав і свобод, їх відновлення у разі порушення;

4) правові послуги - надання правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань; складення заяв, скарг, процесуальних та інших документів правового характеру; здійснення представництва інтересів особи в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; забезпечення захисту особи від обвинування; надання особі допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації.

Стаття 2. Сфера застосування Закону

1. Цей Закон регулює правовідносини у сфері надання безоплатної правової допомоги суб'єктам права на безоплатну первинну правову допомогу та суб'єктам права на безоплатну вторинну правову допомогу, що встановлені цим Законом.

2. Порядок надання безоплатної правової допомоги фізичним особам на благодійних засадах фізичними та юридичними особами, які займаються благодійною діяльністю самостійно або спільно з відповідними благодійними організаціями, регулюється відповідним законодавством і статутами цих організацій.

Стаття 3. Право на безоплатну правову допомогу

1. Право на безоплатну правову допомогу - гарантована Конституцією України можливість громадянина України, іноземця, особи без громадянства, у тому числі біженця, отримати в повному обсязі безоплатну первинну правову допомогу, а також можливість певної категорії осіб отримати безоплатну вторинну правову допомогу у випадках, передбачених цим Законом.

Стаття 4. Гарантії недискримінації осіб у доступі до безоплатної правової допомоги

1. При реалізації права на безоплатну правову допомогу не допускається застосовування привілеїв чи обмежень до осіб за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Стаття 5. Принципи державної політики у сфері надання безоплатної правової допомоги

1. Державна політика у сфері надання безоплатної правової допомоги ґрунтується на таких принципах:

1) верховенство права;

2) законність;

3) доступність безоплатної правової допомоги;

4) забезпечення якості безоплатної правової допомоги;

5) гарантоване державне фінансування.

Стаття 6. Законодавство

України про безоплатну правову допомогу

1. Питання надання безоплатної правової допомоги в Україні регулюються Конституцією України, цим Законом, іншими законами України, міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

**Розділ II
НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПЕРВИННОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ**

Стаття 7. Поняття безоплатної первинної правової допомоги

1. Безоплатна первинна правова допомога - вид державної гарантії, що полягає в інформуванні особи про її права і свободи, порядок їх реалізації, відновлення у випадку їх порушення та порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

2. Безоплатна первинна правова допомога включає такі види правових послуг:

1) надання правової інформації;

2) надання консультацій і роз'яснень з правових питань;

3) складення заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім документів процесуального характеру);

4) надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації.

Стаття 8. Суб'єкти права на безоплатну первинну правову допомогу

1. Право на безоплатну первинну правову допомогу згідно з Конституцією України та цим Законом мають усі особи, які перебувають під юрисдикцією України.

Стаття 9. Суб'єкти надання безоплатної первинної правової допомоги

1. Суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги в Україні є:

1) органи виконавчої влади;

2) органи місцевого самоврядування;

3) фізичні та юридичні особи приватного права;

4) спеціалізовані установи.

Стаття 10. Порядок розгляду звернень про надання безоплатної первинної правової допомоги

1. Звернення про надання одного з видів правових послуг, передбачених частиною другою статті 7 цього Закону, надсилаються або подаються особами, які досягли поволіття, безпосередньо до центральних та місцевих органів виконавчої влади, територіальних органів центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування відповідно до їх компетенції.

2. Звернення про надання одного з видів правових послуг, передбачених частиною другою статті 7 цього Закону, що стосуються дітей, надсилаються або подаються їх законними представниками.

3. Звернення про надання одного з видів правових послуг, передбачених частиною другою статті 7 цього Закону, що стосуються осіб, визнаних судом недієздатними, або дієздатність яких обмежена судом, надсилаються або подаються їх опікунами чи піклувальниками.

4. Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у разі письмового звернення осіб про надання будь-якого з видів правових послуг, передбачених частиною другою статті 7 цього Закону, з питань, що віднесені до їх повноважень, зобов'язані надати такі послуги протягом 30 календарних днів з дня надходження звернення.

5. Якщо у зверненні особи міститься лише прохання про надання відповідної правової інформації, така правова допомога надається не пізніше п'ятнадцятиденного

терміну з дня отримання звернення.

6. Органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування забороняється встановлювати плату за надання будь-якого з видів правових послуг, передбачених частиною другою статті 7 цього Закону, та за видачу особам бланків заяв, звернень, запитів, довідок, інших документів, подання яких передбачено законодавством для реалізації прав і свобод людини і громадянина.

7. Якщо питання, порушені у зверненні, не належать до компетенції органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування, до якого надійшло звернення особи, такий орган протягом п'яти календарних днів повинен надіслати це звернення до відповідного органу та повідомити про це особу, яка подала звернення.

8. Якщо під час розгляду звернення про надання безоплатної первинної правової допомоги встановлено, що особа потребує надання безоплатної вторинної правової допомоги, орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування, який розглядає звернення, зобов'язаний роз'яснити особі або її законному представникові порядок подання звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги.

9. Звернення, що не стосуються надання первинної правової допомоги, розглядаються в порядку, встановленому законодавством про звернення громадян.

Стаття 11. Організація особистого прийому осіб для надання безоплатної первинної правової допомоги

1. Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані проводити особистий прийом осіб, які потребують безоплатної первинної правової допомоги, з питань, що належать до компетенції відповідного органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування.

2. Прийом осіб, які потребують безоплатної первинної правової допомоги, проводиться постійно в установлені дні та години. Графік прийому осіб повинен бути доведений до їх відома.

3. Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування забезпечують проведення особистого прийому осіб висококваліфікованими працівниками, які можуть чітко і доступно надати роз'яснення положень законодавства та консультації з питань реалізації прав і свобод людини і громадянина та виконання обов'язків.

4. Якщо під час особистого прийому встановлено, що особа потребує надання безоплатної вторинної правової допомоги, працівник, який проводить особистий прийом, зобов'язаний роз'яснити їй порядок подання звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Стаття 12. Надання безоплатної первинної правової допомоги спеціалізованими установами, іншими суб'єктами

1. Органи місцевого самоврядування з урахуванням потреб територіальної громади відповідної адміністративно-територіальної одиниці можуть утворювати в порядку, встановленому законом, спеціалізовані установи з надання безоплатної первинної правової допомоги.

2. Спеціалізовані установи, що надають безоплатну первинну правову допомогу, утворені органами місцевого самоврядування, є неприбутковими організаціями, користуються правами юридичної особи, мають власні бланки, печатку із своїм найменуванням.

3. Спеціалізовані установи, що надають безоплатну первинну правову допомогу, утворені органами місцевого самоврядування, фінансуються за рахунок коштів місцевих бюджетів, інших не заборонених законодавством джерел.

4. Повноваження та поря-

док діяльності спеціалізованих установ з надання безоплатної первинної правової допомоги встановлюються Положенням про установу з надання безоплатної первинної правової допомоги, яке затверджується на основі Типового положення про установу з надання безоплатної первинної правової допомоги.

5. Органи місцевого самоврядування можуть укладати з юридичними особами приватного права, які відповідно до свого статуту мають право надавати правову допомогу, договори про надання на постійній або тимчасовій основі первинної правової допомоги на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

6. Порядок та критерії залучення органами місцевого самоврядування юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правової допомоги затверджуються Міністерством юстиції України.

7. Органи місцевого самоврядування можуть залучати до надання безоплатної первинної правової допомоги адвокатів або інших фахівців у відповідній галузі права.

8. Адвокат, інший фахівець у відповідній галузі права чи юридична особа приватного права, з якими укладено договір про надання первинної правової допомоги, зобов'язані надавати високоякісну допомогу в обсязі та строки, визначені договором.

**Розділ III
НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ВТОРИННОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ**

Стаття 13. Поняття безоплатної вторинної правової допомоги

1. Безоплатна вторинна правова допомога - вид державної гарантії, що полягає у створенні рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя.

2. Безоплатна вторинна правова допомога включає такі види правових послуг:

1) захист від обвинувачення;

2) здійснення представництва інтересів осіб, що мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;

3) складення документів процесуального характеру.

Стаття 14. Суб'єкти права на безоплатну вторинну правову допомогу

1. Право на безоплатну вторинну правову допомогу згідно з цим Законом та іншими законами України мають такі категорії осіб:

1) особи, які перебувають під юрисдикцією України, якщо середньомісячний сукупний дохід їхньої сім'ї нижчий суми прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до Закону України «Про прожитковий мінімум» для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення, інваліди, які отримують пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії, у розмірі менше двох прожиткових мінімумів для непрацездатних осіб, - на всі види правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону;

2) діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, безпритульні діти, діти, які можуть стати або стали жертвами насильства в сім'ї, - на всі види правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону;

3) особи, до яких застосовано адміністративне затримання, - на правові послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;

4) особи, до яких застосовано адміністративний арешт, - на правові послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;

5) підозрювані у вчиненні злочину особи, які затримані органами дізнання та слідства, - на правову послугу, передбачену пунктом 1 час-

тини другої статті 13 цього Закону;

6) особи, до яких як запобіжний захід обрано взяття під варту, на правову послугу, передбачену пунктом 1 частини другої статті 13 цього Закону. Така допомога надається протягом 72 годин з моменту затримання. У разі якщо суд прийняв рішення про тримання особи під вартою, безоплатна правова допомога надається, якщо така особа належить до однієї з категорій осіб, зазначених у пунктах 1 і 2 частини першої цієї статті;

7) особи, у справах яких відповідно до положень Кримінально-процесуального кодексу України участь захисника є обов'язковою, - на правову послугу, передбачену пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;

8) особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань, - на правові послуги, передбачені пунктами 1-3 частини другої статті 13 цього Закону, стосовно питань, пов'язаних з їх соціальним захистом;

9) ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань, - на правові послуги, передбачені пунктами 1-3 частини другої статті 13 цього Закону, стосовно питань, пов'язаних з їх соціальним захистом;

10) особи, щодо яких суд розглядає справу про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи, - на правові послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, протягом розгляду справи в суді;

11) особи, щодо яких суд розглядає справу про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку, - на правові послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, протягом розгляду справи в суді;

12) особи, реабілітовані відповідно до законодавства України, - на правові послуги, передбачені пунктами 2 і 3 частини другої статті 13 цього Закону, стосовно питань, пов'язаних з реабілітацією.

2. Право на безоплатну вторинну правову допомогу мають громадяни держав, з якими Україна уклала відповідні міжнародні договори про правову допомогу, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також іноземці та особи без громадянства відповідно до міжнародних договорів, учасником яких є Україна, якщо такі договори зобов'язують держав-учасниць надавати певним категоріям осіб безоплатну правову допомогу.

Стаття 15. Суб'єкти надання безоплатної вторинної правової допомоги

1. Суб'єктами надання безоплатної вторинної правової допомоги в Україні є:

1) центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

2) адвокати, включені до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом;

3) адвокати, включені до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору.

Стаття 16. Центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги

1. Центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги утворюються Міністерством юстиції України при головних управліннях юстиції в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі з урахуванням потреб відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

2. Центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги є неприбутковими організаціями, користуються правами юридичної особи, мають власні бланки, печатку із своїм найменуванням.

3. Центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги фінансуються з Державного бюджету України, інших не заборонених законодавством джерел.

4. Центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги забезпечують надання всіх видів правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону.

5. Повноваження та порядок діяльності центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги встановлюються Положенням про центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги, що затверджується Міністерством юстиції України.

6. Під час виконання функцій з надання безоплатної вторинної правової допомоги центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги взаємодіють із судами, органами прокуратури та іншими правоохоронними органами, органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування.

7. Діяльність Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги поширюється на територію відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

Стаття 17. Повноваження центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги

1. Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі:

1) приймає рішення про надання безоплатної вторинної правової допомоги або про відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги;

2) забезпечує складення процесуальних документів за зверненням суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу;

3) забезпечує участь захисника при провадженні дізнання, досудового слідства та в розгляді кримінальної справи в суді у випадках, коли участь захисника є обов'язковою відповідно до положень Кримінально-процесуального кодексу України, а також у випадках, коли підозрюваний, обвинувачений, підсудний, який є суб'єктом права на безоплатну вторинну правову допомогу, не може запросити захисника через відсутність коштів чи з інших об'єктивних причин;

4) забезпечує участь захисника у розгляді справи про адміністративне правопорушення;

5) забезпечує здійснення представництва інтересів суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу в судах, інших органах державної влади, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;

6) укладає контракти з адвокатами, включеними до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, для надання такої допомоги на постійній основі;

7) укладає договори з адвокатами, включеними до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, для надання такої допомоги на тимчасовій основі (на підставі окремих договорів про надання послуг);

8) видає доручення для підтвердження повноважень захисника або повноважень адвоката для здійснення представництва інтересів особи в судах, органах державної влади, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;

9) приймає рішення про заміну адвоката відповідно до статті 24 цього Закону;

10) подає клопотання до головного управління юстиції в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі про виклю-

чення адвоката з Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом, та Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору, у випадках, передбачених пунктами 2-4 частини першої статті 24 цього Закону;

11) приймає рішення про припинення надання безоплатної вторинної правової допомоги;

12) подає головному управлінню юстиції в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі звіти про свою діяльність;

13) виконує інші функції, передбачені Положенням про центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Стаття 18. Порядок подання звернень про надання безоплатної вторинної правової допомоги

1. Звернення про надання одного з видів правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону, подаються особами, які досягли повноліття, до Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги або до територіального органу юстиції за місцем фактичного проживання таких осіб незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування особи.

2. Звернення про надання одного з видів правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону, що стосуються дітей, подаються їх законними представниками за місцем фактичного проживання дитини або її законних представників незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування особи.

3. Звернення про надання одного з видів правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону, що стосуються осіб, визнаних судом недієздатними, або дієздатність яких обмежена судом, подаються їх опікунами або піклувальниками за місцем фактичного проживання таких осіб або їх опікунів чи піклувальників незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування особи.

4. Разом із зверненням про надання безоплатної вторинної правової допомоги особа або законний представник особи повинні подати документи, що підтверджують належність особи або осіб, стосовно яких звертається законний представник, до однієї з вразливих категорій осіб, передбачених частиною першою статті 14 цього Закону.

Стаття 19. Порядок розгляду звернень про безоплатну вторинну правову допомогу

1. У разі звернення особи про надання одного з видів безоплатної вторинної правової допомоги Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги зобов'язаний протягом десяти днів з дня надходження звернення прийняти рішення щодо надання безоплатної вторинної правової допомоги.

2. Якщо особа подала звернення про надання одного з видів правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону, до територіального органу юстиції, цей орган зобов'язаний протягом трьох днів з дня подання звернення надіслати його до Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, діяльність якого поширюється на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги зобов'язаний у семиденний строк з дня отримання звернення особи прийняти рішення щодо надання безоплатної вторинної правової допомоги.

3. Якщо особа належить до однієї з категорій осіб, передбачених частиною першою статті 14 цього Закону, Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги приймає рішення про надання безоплатної вторинної правової допомоги і письмово повідомляє про це особу або її законного представника, а також суд, орган державної влади, орган місцевого самоврядування, в яких здійснюватиметься представництво інтересів особи.

4. Якщо особа не має підстав для отримання безоплатної вторинної правової допомоги, Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги приймає рішення про відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги і надсилає копію цього рішення особі, яка звернулася про надання такої допомоги, з одночасним роз'ясненням порядку оскарження рішення про відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги.

5. У разі звернення осіб, зазначених у пунктах 3-7 частини першої статті 14 цього Закону, про надання безоплатної вторинної правової допомоги або надходження інформації про затриманих осіб у випадках, установлених законом, Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги приймає рішення про надання безоплатної вторинної правової допомоги з моменту затримання особи.

6. У разі отримання від особи, яка провадить дізнання, слідчого чи суду запиту про призначення захисника Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги зобов'язаний призначити захисника протягом 24 годин з моменту надходження запиту.

Стаття 20. Підстави для відмови в наданні безоплатної вторинної правової допомоги

1. Особі може бути відмовлено в наданні безоплатної вторинної правової допомоги за наявності хоча б однієї з таких підстав:

1) особа не належить до жодної з категорій осіб, передбачених частиною першою статті 14 цього Закону;

2) особа подала неправдиві відомості або фальшиві документи з метою віднесення її до однієї з категорій осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу;

3) вимоги особи про захист або відновлення її прав є неправоримими;

4) особі раніше надавалася безоплатна вторинна правова допомога з одного і того ж питання;

5) особа використала всі національні засоби правового захисту у справі, з якої звертається за наданням безоплатної вторинної правової допомоги.

6. У разі якщо особі відмовлено в наданні безоплатної вторинної правової допомоги на підставі пункту 5 частини першої цієї статті, до рішення про відмову додається письмове роз'яснення про порядок звернення до відповідних міжнародних судових установ чи відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Стаття 21. Надання безоплатної вторинної правової допомоги адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом

1. Після прийняття рішення про надання безоплатної вторинної правової допомоги Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги призначає адвоката, який надає безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом.

2. Під час призначення адвоката враховуються його спеціалізація, досвід роботи, навантаження, складність справ, у яких адвокат бере участь.

3. Повноваження адвоката як захисника при провадженні дізнання, досудового слідства і в розгляді кримінальної справи в суді, для участі у розгляді справи про адміністративне правопорушення та представництва інтересів осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами підтверджуються дорученням Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Стаття 22. Надання безоплатної вторинної правової допомоги на підставі договору

1. У разі неможливості надання безоплатної вторинної правової допомоги адвокату, який надає безоплатну вторинну правову допомогу

на постійній основі за контрактом, Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги укладає договір з адвокатом, включеним до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору про її надання.

2. У договорі про надання безоплатної вторинної правової допомоги зазначаються обсяг правової допомоги, строк, протягом якого така допомога надаватиметься, та розмір плати.

3. Повноваження адвоката, з яким укладено договір про надання безоплатної вторинної правової допомоги, підтверджуються в порядку, встановленому частиною третьою статті 21 цього Закону.

4. Адвокат, з яким укладено договір про надання безоплатної вторинної правової допомоги, зобов'язаний надати таку допомогу якісно в обсязі та у строки, визначені договором.

Стаття 23. Підстави та порядок припинення надання безоплатної вторинної правової допомоги

1. Надання безоплатної вторинної правової допомоги припиняється за рішенням Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у разі якщо:

1) обставини чи підстави, за наявності яких особа була віднесена до категорій осіб, передбачених частиною першою статті 14 цього Закону, припинили своє існування;

2) встановлено факт подання особою неправдивих відомостей або фальшивих документів, що стали підставою для віднесення особи до категорій осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, та прийняття рішення про надання їй безоплатної вторинної правової допомоги;

3) особа користується захистом іншого захисника (захисників) у справі, за якою їй призначено захисника відповідно до цього Закону;

4) особа використала всі національні засоби правового захисту в справі.

2. Особі, якій раніше надавалася безоплатна вторинна правова допомога відповідно до цього Закону та яка втратила підстави для отримання такої допомоги, правова допомога може надаватися на загальних підставах.

3. У разі припинення надання безоплатної вторинної правової допомоги відповідно до пункту 2 частини першої цієї статті особа, якій надавалася така допомога, зобов'язана відшкодувати вартість фактичних витрат, пов'язаних з наданням допомоги.

4. Надання безоплатної вторинної правової допомоги припиняється у разі повного виконання суб'єктом надання безоплатної вторинної правової допомоги своїх зобов'язань, передбачених договором про її надання.

Стаття 24. Підстави та порядок заміни адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу

1. Адвоката, який надає безоплатну вторинну правову допомогу, може бути замінено у разі:

1) хвороби адвоката;

2) неналежного виконання адвокатом своїх зобов'язань за умовами договору;

3) недотримання ним порядку надання безоплатної вторинної правової допомоги;

4) виключення адвоката з Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом, чи Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору.

2. Заміна одного адвоката іншим проводиться відповідно до вимог, передбачених статтями 21 і 22 цього Закону.

3. Під час заміни одного адвоката іншим забезпечується безперервність надання безоплатної вторинної правової допомоги.

4. Адвокат, який призначається на заміну іншого адвоката, зобов'язаний вжити заходів для усунення недоліків у наданні безоплатної вторинної правової допомоги

ги, які мали місце до його призначення.

5. Якщо рішення про заміну адвоката прийнято відповідно до пунктів 2-4 частини першої цієї статті, Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги може внести пропозицію до відповідного головного управління юстиції в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі щодо виключення такого адвоката з Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом, чи Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору.

Стаття 25. Права суб'єктів надання безоплатної вторинної правової допомоги

1. Суб'єкт надання безоплатної вторинної правової допомоги має право:

1) здійснювати захист при провадженні дізнання, досудового слідства, розгляді кримінальної справи в суді на підставі доручення Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

2) брати участь у розгляді справи про адміністративне правопорушення на підставі доручення Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

3) представляти права і законні інтереси осіб, які потребують безоплатної вторинної правової допомоги, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;

4) запитувати і отримувати документи та інші матеріали або їх копії, необхідні у зв'язку з наданням безоплатної вторинної правової допомоги в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;

5) збирати відомості з метою використання їх під час захисту прав і законних інтересів осіб, які мають право на отримання безоплатної вторинної правової допомоги;

6) озаймовлюватися в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, в підприємствах, в установах та організаціях з необхідними для забезпечення ефективного правового захисту документами, крім тих, що є державною таємницею;

7) інформувати Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги про настання обставин, що передбачають припинення надання безоплатної вторинної правової допомоги у випадках, передбачених частиною першою статті 23 цього Закону;

8) на належну оплату діяльності з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

2. Адвокат, який надає безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом чи на тимчасовій основі на підставі договору, має всі права та гарантії, встановлені Законом України «Про адвокатуру», іншими законами України.

Стаття 26. Обов'язки суб'єктів надання безоплатної вторинної правової допомоги

1. Адвокат, який надає безоплатну вторинну правову допомогу, зобов'язаний:

1) неухильно дотримуватися вимог Конституції України, цього Закону, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інших нормативно-правових актів;

2) надавати якісно та в необхідному обсязі безоплатну вторинну правову допомогу;

3) приймати до провадження справи осіб, які потребують безоплатної вторинної правової допомоги, відповідно до договорів, укладених з Центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

4) не розголошувати конфіденційну інформацію про особу, яка стала відомою у зв'язку з наданням безоплатної вторинної правової допомоги.

2. Адвокат, який надає безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі

за контрактом чи на тимчасовій основі на підставі договору, має всі обов'язки, встановлені Законом України «Про адвокатуру», іншими законами України.

Розділ IV УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ ТА ІІ ФІНАНСУВАННЯ

Стаття 27. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері надання безоплатної правової допомоги

1. Кабінет Міністрів України:

1) затверджує порядок і умови проведення конкурсу та вимоги до професійного рівня адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги;

2) встановлює порядок і умови укладення контрактів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі;

3) встановлює порядок і умови укладення договорів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі;

4) встановлює порядок інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання осіб.

Стаття 28. Повноваження Міністерства юстиції України у сфері надання безоплатної правової допомоги

1. Міністерство юстиції України:

1) забезпечує координацію діяльності центральних органів виконавчої влади щодо реалізації політики держави у сфері надання безоплатної правової допомоги;

2) здійснює загальне управління у сфері надання безоплатної первинної правової допомоги та безоплатної вторинної правової допомоги;

3) відповідає за впровадження та функціонування системи безоплатної вторинної правової допомоги;

4) утворює центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

5) подає до Кабінету Міністрів України проекти законів та інших нормативно-правових актів у сфері надання безоплатної правової допомоги;

6) надає методичну допомогу органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування з питань, що стосуються надання безоплатної первинної правової допомоги;

7) встановлює порядок ведення головними управліннями юстиції в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі локальних реєстрів Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом, та Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору;

8) забезпечує проведення конкурсів головними управліннями юстиції в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі для залучення адвокатів для надання безоплатної вторинної правової допомоги;

9) аналізує практику застосування цього Закону;

10) затверджує стандарти якості надання безоплатної правової допомоги;

11) співпрацює з центральними органами виконавчої влади з питань реалізації цього Закону;

12) затверджує Типове положення про установи з надання безоплатної первинної правової допомоги;

13) затверджує порядок та критерії залучення органами місцевого самоврядування юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правової допомоги;

14) затверджує Положення про центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

15) виконує інші функції у сфері надання безоплатної правової допомоги, встановлені законами та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 29. Фінансування безоплатної правової допомоги

1. Фінансування безоплатної первинної правової допомоги здійснюється за рахунок видатків Державного бюджету України на утримання відповідних органів виконавчої влади, місцевих бюджетів та інших джерел.

2. Фінансування безоплатної вторинної правової допомоги здійснюється за рахунок видатків Державного бюджету України.

Розділ V ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ЩОДО НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ, ДІЙ ЧИ БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ПОСАДОВИХ І СЛУЖБОВИХ ОСІБ

Стаття 30. Оскарження рішень щодо надання безоплатної правової допомоги

1. Відмова органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування, установи у наданні безоплатної первинної правової допомоги, службових та посадових осіб у наданні первинної правової допомоги може бути оскаржена в установленому законом порядку до суду.

2. Рішення Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги про відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги можуть бути оскаржені в установленому законом порядку до суду.

Стаття 31. Оскарження дій та бездіяльності посадових осіб, які порушують порядок надання безоплатної правової допомоги

1. Дії та бездіяльність посадових і службових осіб, які порушують порядок та строки розгляду звернень про надання безоплатної правової допомоги, надання неякісної правової допомоги можуть бути оскаржені в установленому законом порядку до суду та в адміністративному порядку.

Стаття 32. Відповідальність за порушення законодавства про безоплатну правову допомогу

1. Особи, які порушили цей Закон, несуть відповідальність у порядку, встановленому законом.

2. Особи, які подали завідомо неправдиві відомості або фальшиві документи, що стали підставою для віднесення їх до категорій осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, несуть відповідальність у порядку, встановленому законом.

Розділ VI ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім:

розділу III цього Закону, який набирає чинності поетапно після початку діяльності центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

підпунктів 1-4 та 7 пункту 7 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» цього Закону, які набирають чинності з 1 січня 2013 року.

2. Міністерство юстиції України до 1 січня 2013 року утворює центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги при головних управліннях юстиції в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

3. Центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги з 1 січня 2013 року забезпечують надання правової допомоги особам, зазначеним у пунктах 3-7 частини першої статті 14 цього Закону.

4. До початку надання центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги такої допомоги особа, яка провадить дізнання, слідчий чи суд призначають захисника через адвокатські об'єднання, а на території адміністративно-територіальних одиниць, на якій центри розпочали надання такої допомоги, - через зазначені центри.

5. Адвокати, які були призначені через об'єднання адвокатів до початку надання центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги такої допомоги на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, зобов'язані завершити ведення справ, які перебувають в їх провад-

женні, крім випадків, установлених законом.

6. Надання безоплатної вторинної правової допомоги особам, зазначеним у пунктах 1, 2, 8-12 частини першої статті 14 цього Закону, забезпечується поетапно починаючи з 1 січня 2014 року.

З 1 січня 2017 року безоплатна вторинна правова допомога надається в повному обсязі всім категоріям осіб, передбаченим статтею 14 цього Закону.

7. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кримінально-процесуальному кодексі України:

статтю 21 доповнити частиною третьою такого змісту:

«Особа, яка провадить дізнання, слідчий, прокурор, суддя і суд зобов'язані поінформувати підозрюваного, обвинуваченого чи підсудного про можливість призначення захисника відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу»;

у частині третій статті 44:

пункт 1 доповнити словами «або дорученням Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги»;

пункт 2 доповнити словами «чи Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги»;

у статті 47:

після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«У разі якщо участь захисника є обов'язковою, а підозрюваний, обвинувачений, підсудний не залучив захисника, особа, яка провадить дізнання, слідчий чи суд у встановленому законом порядку надсилають запит про призначення захисника до Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Вимога особи, яка провадить дізнання, слідчого, суду про призначення захисника є обов'язковою для керівника Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги».

У зв'язку з цим частини четверту - шосту вважати відповідно частинами п'ятою - сьомою;

у частині шостій слова «своєю постановою вправі призначити захисника тимчасово до явки обраного захисника» замінити словами «забезпечує участь захисника тимчасово через Центр з

надання безоплатної вторинної правової допомоги до явки обраного або призначеного захисника»;

у другому реченні частини сьомою слова «слідчий чи суддя постановою, а суд - ухвалою самі призначають захисника» замінити словами «слідчий, суддя чи суд забезпечують участь захисника через Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги в установленому законом порядку»;

пункт 2 частини другої статті 61 доповнити словами «або виключення з реєстрів адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу»;

у статті 61¹:

частину другу доповнити словами «та керівнику Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, якщо захисника було призначено таким центром»;

частину п'яту після слів «адвокатському об'єднанню» доповнити словами «або Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги»;

частину п'яту статті 106 після слів «одного з її родичів» доповнити словами «Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги»;

2) статтю 271 Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122) доповнити частинами третьою та четвертою такого змісту:

«Якщо особа є суб'єктом права на безоплатну вторинну правову допомогу, у розгляді справи про адміністративне правопорушення може брати участь адвокат, який призначений Центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Зазначений адвокат має права, передбачені частиною першою цієї статті та іншими законами.

Повноваження адвоката, призначеного Центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги, підтверджуються дорученням, що видається Центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги»;

3) частину п'яту статті 5 Закону України «Про міліцію» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 4, ст. 20; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 36, ст.

526; 2005 р., № 10, ст. 187) після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

«інформує в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги про кожний випадок затримання, арешту чи взяття під варту особи, крім випадків, коли така особа захищає себе особисто чи запросила захисника».

У зв'язку з цим абзаци третій - п'ятий вважати відповідно абзацами четвертим - шостим;

4) статтю 6 Закону України «Про адвокатуру» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 9, ст. 62; 2004 р., № 8, ст. 66) після абзацу дев'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«припинити участь у справі на підставі і в порядку, передбачених Законом України «Про безоплатну правову допомогу».

У зв'язку з цим абзац десятий вважати абзацом одинадцятим;

5) у Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами):

частину першу статті 26 доповнити пунктом 39¹ такого змісту:

«39¹) створення відповідно до закону за рахунок коштів місцевого бюджету установ з надання безоплатної первинної правової допомоги, призначення і звільнення керівників цих установ, залучення в установленому законом порядку фізичних чи юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правової допомоги»;

доповнити статтею 38¹ такого змісту:

«Стаття 38¹. Повноваження у сфері надання безоплатної первинної правової допомоги

1. До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері надання безоплатної первинної правової допомоги належать такі власні (самоврядні) повноваження:

1) утворення в установленому порядку установ з надання безоплатної первинної правової допомоги з урахуванням потреб територіальної громади;

2) підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо утворення установ з надання безоплатної первинної правової допомоги, вирішення питань про чисельність працівників таких установ, про витрати на їх утримання, здійснення матеріально-технічного забезпечення їх діяльності, надання для їх функціонування необхідних приміщень»;

3) забезпечення координації діяльності установ з надання безоплатної первинної правової допомоги на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

4) здійснення фінансування установ з надання безоплатної первинної правової допомоги та контролю за використанням коштів такими установами за призначенням;

5) розгляд письмових звернень про надання безоплатної первинної правової допомоги та надання такої допомоги з питань, що належать до їх компетенції, відповідно до закону;

6) надання роз'яснень положень законодавства та консультацій щодо порядку звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги;

7) забезпечення особистого прийому осіб для надання безоплатної первинної правової допомоги;

8) залучення на підставі договорів адвокатів, фізичних та юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правової допомоги;

9) координація діяльності з місцевими органами виконавчої влади та територіальними органами центральних органів виконавчої влади щодо надання безоплатної первинної правової допомоги;

10) надання документів та інших матеріалів або їх копій, необхідних у зв'язку з наданням безоплатної вторинної правової допомоги;

11) організація семінарів, конференцій з питань безоплатної первинної правової допомоги.

2. Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад взаємодіють з центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги та надають їм сприяння в межах своїх повноважень»;

6) у Законі України «Про

біженців» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 47, ст. 250; 2005 р., № 25, ст. 336):

частину другу статті 7 після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

«роз'яснення порядку звернення про надання безоплатної правової допомоги».

У зв'язку з цим абзаци третій - п'ятнадцятий вважати відповідно абзацами четвертим - шістнадцятим;

частину дванадцяту статті 11 доповнити абзацом дев'ятим такого змісту:

«роз'яснює порядок звернення про надання безоплатної правової допомоги, за бажанням заявника приймає таке звернення та передає його відповідно до органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, територіального органу юстиції чи Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги»;

у статті 12:

останнє речення частини другої виключити;

після частини другої доповнити двома новими частинами такого змісту:

«За бажанням заявника участь у попередньому розгляді заяви про надання статусу біженця бере адвокат. Порядок призначення адвоката встановлюється Законом України «Про безоплатну правову допомогу».

Участь адвоката є обов'язковою під час попереднього розгляду заяв про надання статусу біженця дитини, розлученій із сім'єю, або недієздатній особі».

У зв'язку з цим частини третю - сьому вважати відповідно частинами п'ятою - дев'ятою;

у частині третій статті 13 слова «частиною другою» замінити словами «частинами другою - четвертою»;

статтю 16 після частини сьомої доповнити новою частиною такого змісту:

«За бажанням особи участь у розгляді скарги бере адвокат. Участь адвоката у розгляді скарги щодо дитини, розлученої із сім'єю, або недієздатної особи є обов'язковою».

У зв'язку з цим частини восьму - десятю вважати відповідно частинами дев'ятою - одинадцятою;

абзац четвертий частини першої статті 18 викласти в такій редакції:

«безоплатну правову допомогу в порядку, встановленому Законом України «Про безоплатну правову допомогу»;

абзац тринадцятий частини першої статті 20 викласти в такій редакції:

«безоплатну правову допомогу в порядку, встановленому Законом України «Про безоплатну правову допомогу»;

7) статтю 19 Закону України «Про Державну прикордонну службу України» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 27, ст. 208; 2008 р., № 26, ст. 243; 2009 р., № 24, ст. 298; 2010 р., № 6, ст. 46; із змінами, внесеними Законом України від 13 січня 2011 року № 2947-VI) доповнити пунктами 28 і 29 такого змісту:

«28) забезпечення затриманим особам з моменту їх затримання права захищати себе особисто або користуватися правовою допомогою захисника»;

29) інформування в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги про кожний випадок затримання осіб згідно з дорученням правоохоронних органів України та адміністративного затримання осіб, крім випадків, якщо особа захищає себе особисто чи запросила захисника».

8. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

підготувати і подати до Верховної Ради України пропозиції про приведення законів України у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити в межах своїх повноважень прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

забезпечити приведення у відповідність із цим Законом нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади України.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ
2 червня 2011 року
№ 3460-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання ринків фінансових послуг

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести зміни до таких законів України:

1. Частину другу статті 7 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 51, ст. 292; 2002 р., № 29, ст. 194; 2005 р., № 42, ст. 466; 2006 р., № 13, ст. 110, № 16, ст. 134, № 31, ст. 268; 2008 р., № 50-51, ст. 384; 2009 р., № 23, ст. 278; 2010 р., № 29, ст. 392; із змінами, внесеними Законом України від 21 квітня 2011 року № 3267-VI) доповнити пунктами 37³ і 37⁴ такого змісту:

«37³) погоджує відповідно до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» в установленому нею порядку набуття юридичною чи фізичною особою істотної участі у професійному учаснику фондового ринку або збільшення її таким чином, що зазначена особа буде прямо чи опосередковано володіти або контролювати 10, 25, 50 і 75 відсотків статутного (складеного) капіталу такого учасника чи права голосу придбаних акцій (часток) в органах управління професійного учасника фондового ринку;

37⁴) встановлює вимоги та розробляє і затверджує стандарти корпоративного управління в професійних учасниках фондового ринку, а також здійснює контроль за їх дотриманням».

2. Статтю 49 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 1,

ст.1) доповнити пунктом 49.3 такого змісту:

«49.3. Для здійснення посередницької діяльності з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності страхові агенти зобов'язані зареєструватися в Моторному (транспортному) страховому бюро України у порядку, встановленому Уповноваженим органом за поданням Моторного (транспортного) страхового бюро України».

3. У Законі України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 1, ст. 1 із наступними змінами):

1) у частині першій статті 1:

пункти 7 і 8 викласти в такій редакції:

«7) учасники ринку фінансових послуг - особи, які відповідно до закону мають право надавати фінансові послуги на території України; особи, які провадять діяльність з надання посередницьких послуг на ринках фінансових послуг; об'єднання фінансових установ, включені до реєстру саморегулювних організацій, що ведеться органами, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг; споживачі фінансових послуг. Законами з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг можуть визначатися інші учасники ринків фінансових послуг;

8) істотна участь - пряме та опосередковане, самостійне або спільно з іншими особами володіння 10 і більше відсотками статутного (складеного) капіталу або права голосу придбаних акцій (часток) юридичної особи або не-

залежна від формального володіння можливістю значного впливу на керівництво чи діяльність юридичної особи»;

доповнити пунктами 13-20 такого змісту:

«13) афілійована особа - юридична особа, в статутному (складеному) капіталі якої фінансова установа має істотну участь або яка має істотну участь у статутному (складеному) капіталі фінансової установи;

14) ділова репутація - сукупність документально підтвердженої інформації про особу, що дає можливість зробити висновок про відповідність її господарської та/або професійної діяльності вимогам законодавства, а для фізичної особи - також про належний рівень професійних здібностей та управлінського досвіду, а також відсутність в особи судимості за корисливі злочини і за злочини у сфері господарської діяльності, не знятої або не погашеної в установленому законом порядку;

15) корпоративне управління - система відносин, яка визначає правила та процедури прийняття рішень щодо діяльності господарського товариства та здійснення контролю, а також розподіл прав і обов'язків між органами товариства та його учасниками стосовно управління товариством;

16) пов'язана особа - керівник фінансової установи, член наглядової ради фінансової установи, виконавчого органу, керівник підрозділу внутрішнього аудиту; керівник юридичної особи, яка має істотну участь у фінансовій установі; споріднена особа фінансової установи; афілійована особа фінансової установи; керівник,

контролер спорідненої особи фінансової установи; керівник, контролер афілійованої особи фінансової установи; члени сім'ї фізичної особи, яка є керівником фінансової установи, членом наглядової ради фінансової установи, виконавчого органу, керівником підрозділу внутрішнього аудиту, керівником, контролером спорідненої особи, керівником, контролером афілійованої особи (членами сім'ї фізичної особи вважаються її чоловік (дружина), діти або батьки як фізичної особи, так і її чоловіка (дружини), а також чоловік (дружина) будь-кого з дітей або батьків фізичної особи); юридична особа, в якій члени сім'ї фізичної особи, яка є керівником фінансової установи, членом наглядової ради фінансової установи, виконавчого органу, керівником підрозділу внутрішнього аудиту, керівником, контролером спорідненої особи, керівником, контролером афілійованої особи, є керівниками або контролерами;

17) посередницькі послуги на ринках фінансових послуг - діяльність юридичних осіб чи фізичних осіб - підприємців, що включає консультування, експертно-інформаційні послуги, роботу з підготовки, укладення та виконання (супроводження) договорів про надання фінансових послуг, інші послуги, визначені законами з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг;

18) структура власності - система взаємовідносин юридичних та фізичних осіб, що дає змогу визначити всіх осіб, які мають істотну участь у юридичній особі, у тому числі відносини контролю між ними щодо такої юридичної особи;

19) спільний контроль - розподіл контролю за господарською діяльністю відповідно до договору про спільну діяльність;

20) споріднена особа - юридична особа, яка має спільних з фінансовою установою власників істотної участі»;

2) у частині першій статті 4: пункт 10 викласти в такій редакції:

«10) професійна діяльність на ринку цінних паперів, що підлягає ліцензуванню»;

доповнити пунктом 11¹ такого змісту:

«11¹) адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах»;

3) частину першу статті 5 викласти в такій редакції:

«1. Фінансові послуги надаються фінансовими установами, а також, якщо це прямо передбачено законом, фізичними особами - підприємцями»;

4) у частині першій статті 6: в абзаці першому та пункті 2 слова «підприємницької діяльності» замінити словом «господарювання»;

доповнити пунктом 9¹ такого змісту:

«9¹) підтвердження, що інформація, зазначена в частині другій статті 12 цього Закону, надана клієнту»;

5) статтю 8 доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Корпоративне управління у фінансових установах здійснюється відповідно до законів з питань діяльності господарських товариств з урахуванням вимог цього Закону та інших законів з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг»;

6) у статті 9:

у тексті слова «статутний (пайовий) капітал» у всіх від-

мінках замінити словами «статутний (складений) капітал» у відповідному відмінку;

доповнити частинами четвертою - дванадцятою такого змісту:

«4. Вимоги щодо джерел походження коштів, за рахунок яких формується статутний (складений) капітал фінансової установи, встановлюються законом.

5. Юридична чи фізична особа, яка має намір набутти істотної участі у фінансовій установі або збільшити її таким чином, що зазначена особа буде прямо чи опосередковано володіти або контролювати 10, 25, 50 і 75 відсотків статутного (складеного) капіталу такої фінансової установи чи права голосу придбаних акцій (часток) в органах фінансової установи, зобов'язана отримати письмове погодження органу, який здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг, якщо інше не передбачено законами з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг.

Для отримання такого погодження відповідно до юридичної чи фізичної особи (заявник) подає органу, який здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг, інформацію, передбачену нормативно-правовими актами зазначеного органу, зокрема про власний фінансовий стан та ділову репутацію, а також про структуру власності (для юридичної особи). Фінансовим станом заявника є сукупність показників, що відображають його реальні та потенційні фінансові можливості, у тому числі рівень ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості, забезпеченості

власними оборотними коштами (власним капіталом) та їх ефективного використання, а також оцінка здатності заявника у майбутньому надавати в разі потреби додаткову фінансову підтримку фінансовій установі.

6. Орган, який здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг, відмовляє у видачі письмового погодження набуття або збільшення істотної участі у фінансовій установі у разі, коли:

1) заявником подано неповний пакет документів, визначених нормативно-правовими актами такого органу, або недостовірну інформацію чи подані документи не відповідають вимогам цього Закону або зазначених актів;

2) заявник має непогашену або незняту судимість.

Якщо заявник є юридичною особою, зазначена вимога поширюється на членів виконавчого органу і наглядової ради такої юридичної особи, а також на власників істотної участі у фінансовій установі, які є фізичними особами;

3) ділова репутація або фінансовий стан заявника не відповідає вимогам, установленим законом або нормативно-правовими актами органу, який здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг;

4) у заявника відсутні власні кошти в обсязі, необхідному для набуття або збільшення істотної участі, та/або ним не підтверджено джерела походження коштів, що вносяться до статутного (складеного) капіталу;

5) заявник згідно з поданими документами не відповідає вимогам цього Закону або нормативно-правових актів органу, який здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг;

6) органами Антимонопольного комітету України заборонено концентрацію як таку, що призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на всьому ринку чи в значній його частині;

7) набуття чи збільшення істотної участі заявника у фінансовій установі загрожуватиме інтересам вкладників та/або інших кредиторів такої фінансової установи, розвиткові конкурентного середовища.

7. Про подання неповного пакета документів та/або невідповідність вимогам цього Закону та нормативно-правових актів органу, який здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг, зазначений орган повідомляє заявнику (його уповноваженій особі) не пізніше ніж протягом місяця з дня подання пакета документів.

8. Орган, який здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг, приймає рішення про погодження або відмову у видачі письмового погодження набуття або збільшення істотної участі у фінансовій установі не пізніше ніж протягом місяця з дня подання пакета документів, визначених нормативно-правовими актами зазначеного органу.

9. У разі коли особа набуває істотної участі у фінансовій установі або збільшує свою істотну участь до рівня, визначеного частиною п'ятою цієї статті, без отримання письмового погодження органу, який здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг, зазначена особа не має права прямо чи опосередковано, повністю чи частково користуватися правом голосу придбаних акцій (часток) та брати будь-яким чином участь в управлінні фінансовою установою.

10. У разі виявлення органом, який здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг, факту набуття особою істотної участі у фінансовій установі або збільшення особою своєї істотної участі до рівня, визначеного частиною п'ятою цієї статті, без отримання письмового погодження органу, який здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг, зазначений орган признає за двоцижневий строк довірену особу, якій передається право брати участь у голосуванні.

Довірена особа признається з числа осіб, запропонованих фінансовою установою, на період до усунення порушення вимоги, визначеної частиною п'ятою цієї статті.

Довірена особа зобов'язана під час голосування діяти в інтересах кваліфікованого та зваженого управління фінансовою установою.

11. Рішення загальних зборів учасників, прийняті з порушенням вимог, визначених частинами дев'ятою та десятою цієї статті, не мають юридичної сили.

12. Органи, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, мають право надсилати запити до державних органів, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб та фізичних осіб з метою отримання від них інформації, необхідної для підтвердження джерел походження коштів, що використовуються для формування статутного (складеного) капіталу фінансової установи або набуття чи збільшення істотної участі в ній, фінансового стану та ділової репутації власників істотної участі (осіб, які претендують на істотну участь) у фінансовій установі. Зазначена інформація подається органу, який здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг, протягом 10 робочих днів після надходження його запиту;

7) статтю 12 доповнити частинами другою - четвертою такого змісту:

«2. Фінансова установа до укладення з клієнтом договору про надання фінансової послуги додатково надає йому інформацію про:

1) фінансову послугу, що пропонується надати клієнту, із зазначенням вартості цієї послуги для клієнта, якщо інше не передбачено законами з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг;

2) умови надання додаткових фінансових послуг та їх вартість;

3) порядок сплати податків і зборів за рахунок фізичної особи в результаті отримання фінансової послуги;

4) правові наслідки та порядок здійснення розрахунків з фізичною особою внаслідок дострокового припинення надання фінансової послуги;

5) механізм захисту фінансовою установою прав споживачів та порядок урегулювання спірних питань, що виникають у процесі надання фінансової послуги;

6) реквізити органу, який здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг (адреса, номер телефону тощо), а також реквізити органів з питань захисту прав споживачів;

7) розмір винагороди фінансової установи у разі, коли вона пропонує фінансові послуги, що надаються іншими фінансовими установами.

3. Інформація, що надається клієнту, повинна забезпечувати правильне розуміння суті фінансової послуги без нав'язування її придбання.

4. Фінансова установа під час надання інформації клієнту зобов'язана дотримуватися вимог законодавства про захист прав споживачів»;

8) доповнити статтями 12¹ і 12² такого змісту:

«Стаття 12¹. Розкриття інформації

1. Фінансові установи повинні розкривати:

1) фінансову та консолідовану фінансову звітність, яка складається та подається відповідно до законодавства;

2) звіт про корпоративне управління (для фінансових установ, утворених у формі акціонерних товариств), що складається відповідно до вимог цього Закону, законів з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг та прийнятих згідно з такими законами нормативно-правових актів органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, і подається:

акціонерам фінансової установи;

органам, які відповідно до закону здійснюють нагляд за діяльністю відповідної фінансової установи, разом з річною звітністю;

3) звітні дані (інші, ніж фінансова та консолідована фінансова звітність), що складаються та подаються відповідно до вимог законів з питань регулювання ринків фінансових послуг та прийнятих згідно з такими законами нормативно-правових актів органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг;

4) інформацію, що надається клієнтам відповідно до статті 12 цього Закону.

2. Фінансові установи, утворені у формі акціонерних товариств, додатково розкривають інформацію як емітенти відповідно до вимог законодавства про цінні папери.

3. Фінансові установи повинні під час розкриття інформації дотримуватися вимог законодавства про мови.

Стаття 12². Звіт про корпоративне управління

1. Звіт про корпоративне управління повинен містити інформацію про:

1) мету провадження діяльності фінансової установи;

2) дотримання/недотри-

мання принципів чи кодексу корпоративного управління (з посиланням на джерело розміщення їх тексту), відхилення та причини такого відхилення протягом року;

3) власників істотної участі (в тому числі осіб, що здійснюють контроль за фінансовою установою), їх відповідність встановленим законодавством вимогам та зміну їх складу за рік;

4) склад наглядової ради фінансової установи та його зміну за рік, у тому числі утворені нею комітети;

5) склад виконавчого органу фінансової установи та його зміну за рік;

6) факти порушення членами наглядової ради та виконавчого органу фінансової установи внутрішніх правил, що призвело до заподіяння шкоди фінансовій установі або споживачам фінансових послуг;

7) заходи впливу, застосовані протягом року органами державної влади до фінансової установи, в тому числі до членів її наглядової ради та виконавчого органу;

8) розмір винагороди за рік членів наглядової ради та виконавчого органу фінансової установи;

9) значні фактори ризику, що впливали на діяльність фінансової установи протягом року;

10) наявність у фінансовій установі системи управління ризиками та її ключові характеристики;

11) результати функціонування протягом року системи внутрішнього аудиту (контролю), а також дані, зазначені в примітках до фінансової та консолідованої фінансової звітності відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку;

12) факти відчуження протягом року активів в обсязі, що перевищує встановлений у статуті фінансової установи розмір;

13) результати оцінки активів у разі їх купівлі-продажу протягом року в обсязі, що перевищує встановлений у статуті фінансової установи розмір;

14) операції з пов'язаними особами, в тому числі в межах однієї промислово-фінансової групи чи іншого об'єднання, проведені протягом року. Така інформація не є комерційною таємницею;

15) використані рекомендації органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, щодо аудиторського висновку;

16) зовнішнього аудитора наглядової ради фінансової установи, призначеного протягом року;

17) діяльність зовнішнього аудитора, зокрема: загальний стаж аудиторської діяльності;

кількість років, протягом яких надає аудиторські послуги такій фінансовій установі; перелік інших аудиторських послуг, що надавалися такій фінансовій установі протягом року;

випадки виникнення конфлікту інтересів та/або суміщення виконання функцій внутрішнього аудитора;

ротацію аудиторів у фінансовій установі протягом останніх п'яти років;

стягнення, застосовані до аудитора Аудиторською палатою України протягом року, та факти подання недостовірної звітності фінансової установи, що підтверджена аудиторським висновком, виявлені органами, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг;

18) захист фінансовою установою прав споживачів фінансових послуг, зокрема:

наявність механізму розгляду скарг;

прізвище, ім'я та по батькові працівника фінансової установи, уповноваженого розглядати скарги;

стан розгляду фінансовою установою протягом року скарг стосовно надання фінансових послуг (характер, кількість скарг, що надійшли, та кількість задоволених скарг);

наявність позовів до суду стосовно надання фінансових послуг фінансовою установою та результати їх розгляду;

19) корпоративне управління у фінансовій установі, подання якої передбачено законами з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг та/або прийнятими згідно з такими законами нормативно-правовими актами органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг»;

9) доповнити статтею 15¹ такого змісту:

«Стаття 15¹. Внутрішній аудит (контроль)

1. Вищий орган управління або наглядова рада фінансо-

вої установи утворює в її складі структурний підрозділ або визначає окрему посадову особу для проведення внутрішнього аудиту (контролю).

2. Внутрішній аудит (контроль) передбачає:

1) нагляд за поточною діяльністю фінансової установи;

2) контроль за дотриманням законів, нормативно-правових актів органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, та рішень органів управління фінансової установи;

3) перевірку результатів поточної фінансової діяльності фінансової установи;

4) аналіз інформації про діяльність фінансової установи, професійну діяльність її працівників, випадки перевизначення повноважень посадовими особами фінансової установи;

5) виконання інших передбачених законами функцій, пов'язаних з наглядом та контролем за діяльністю фінансової установи.

3. Структурний підрозділ або окрема посадова особа, що проводить внутрішній аудит (контроль), підпорядковується наглядовій раді, а у разі, коли законодавством не вимагається обов'язкове утворення наглядової ради, - вищому органу управління фінансової установи та звітує перед ними.

Структурний підрозділ, який проводить внутрішній аудит (контроль), організаційно не залежить від інших підрозділів фінансової установи.

4. Законодавством з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг можуть бути встановлені особливості організації та проведення внутрішнього аудиту (контролю);

10) у статті 17 слова «антимонопольного законодавства» замінити словами «законодавства про захист економічної конкуренції»;

11) у статті 20:

пункт 1 викласти в такій редакції:

«1) ведення державних реєстрів фінансових установ і реєстрів осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, та ліцензування діяльності з надання фінансових послуг»;

у пункті 3 слова «фінансових установ» замінити словами «учасників ринків фінансових послуг (крім споживачів фінансових послуг)»;

12) в абзаці третьому частини першої статті 21 слова «похідних цінних паперів» замінити словами «похідних цінних паперів (деривативів)»;

13) у частині першій статті 28:

пункти 2, 4-6, 9, 14 і 19 викласти в такій редакції:

«2) здійснює реєстрацію та веде Державний реєстр фінансових установ, а у визначених ним випадках - реєстри осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги»;

«4) установлює обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій, додержання правил надання фінансових послуг та інші показники і вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами;

5) за погодженням Кабінету Міністрів України встановлює розмір плати за реєстрацію документів та видачу ліцензій (іх дублікатів), а також за реєстрацію осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги;

6) надає інформацію за запитом юридичних осіб, надає висновки про віднесення операцій до фінансових послуг»;

«9) проводить самостійно чи разом з іншими державними органами перевірку діяльності учасників ринків фінансових послуг (крім споживачів фінансових послуг)»;

«14) надсилає органам Антимонопольного комітету України матеріали у разі виявлення порушень законодавства про захист економічної конкуренції»;

«19) визначає професійні вимоги до керівників, головних бухгалтерів (осіб, відповідальних за ведення бухгалтерського обліку, в тому числі на підставі договорів) фінансових установ та може вимагати звільнення з посад осіб, що не відповідають встановленим вимогам для зайняття таких посад, або розірвання відповідних договорів»;

доповнити пунктами 21 і 22 такого змісту:

«21) установлює умови та порядок проведення внутріш-

нього аудиту (контролю) у фінансових установах;

22) установлює порядок погодження відповідно до цього Закону набуття або збільшення істотної участі у фінансовій установі»;

14) статтю 29 викласти в такій редакції:

«Стаття 29. Пруденційний нагляд

1. Пруденційний нагляд є складовою частиною загальної системи нагляду, що проводиться органами, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, і базується на регулярному проведенні оцінки загального фінансового стану фінансової установи, результатів діяльності системи та якості управління нею, дотриманні обов'язкових нормативів та інших показників і вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами.

2. Основними напрямками пруденційного нагляду Уповноваженого органу є додержання встановлених критеріїв та нормативів щодо:

1) ліквідності;

2) капіталу та платоспроможності;

3) прибутковості;

4) якості активів та ризиковості операцій;

5) якості систем управління та управлінського персоналу;

6) додержання правил надання фінансових послуг.

3. Правила підготовки, надання та оброблення даних про діяльність фінансових установ відповідно до напрямів пруденційного нагляду встановлюються Уповноваженим органом.

4. Необхідність та доцільність здійснення пруденційного нагляду за напрямками, передбаченими цією статтею, визначаються Уповноваженим органом»;

15) частину першу статті 30 викласти в такій редакції:

«1. Уповноважений орган має право проводити в межах своїх повноважень перевірку (інспекцію) діяльності учасників ринків фінансових послуг (крім споживачів фінансових послуг), їх афілійованих та споріднених осіб»;

16) частину першу статті 36 доповнити абзацом другим такого змісту:

«У разі коли надіслано запит щодо підтвердження достовірності поданих для отримання ліцензії документів або виникла потреба у проведенні перевірки таких документів іншим способом, зазначений строк може бути продовжений Головою Уповноваженого органу, але не більш як на 30 робочих днів»;

17) у частині першій статті 40:

пункт 7 викласти в такій редакції:

«7) виключати відповідно до законодавства учасників ринків фінансових послуг (крім споживачів фінансових послуг) з Державного реєстру фінансових установ або реєстру осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги»;

доповнити абзацом дев'ятим такого змісту:

«У разі якщо порушення та його наслідки усунені порушення самостійно до застосування заходів впливу, крім випадків, передбачених статтями 41 і 43 цього Закону, Уповноважений орган не застосовує заходи впливу за таке порушення»;

18) назву і частину першу статті 41 викласти в такій редакції:

«Стаття 41. Штрафні санкції, що застосовуються до учасників ринків фінансових послуг за правопорушення, вчинені на ринках фінансових послуг

1. Уповноважений орган застосовує до учасників ринків фінансових послуг (крім споживачів фінансових послуг) штрафні санкції за:

1) провадження діяльності на ринках фінансових послуг, для якої законом встановлені вимоги щодо одержання ліцензії та/або реєстрації, без відповідної ліцензії та/або реєстрації - у розмірі від 1000 до 10000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

2) неподання, несвоєчасне подання або подання завідомо недостовірної інформації - у розмірі від 100 до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

3) ухилення від виконання або несвоєчасне виконання розпорядження, рішення Уповноваженого органу про усунення порушення щодо надання фінансових послуг - у розмірі від 100 до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

19) статтю 42 викласти в такій редакції:

«Стаття 42. Порядок застосування штрафних санкцій за порушення учасниками ринків фінансових послуг правил діяльності

1. Штрафи, передбачені статтею 41 цього Закону, накладаються Головою Уповноваженого органу, його заступниками, директорами департаментів чи головою відповідного територіального управління після розгляду матеріалів, які засвідчують факт правопорушення».

2. Про вчинення правопорушення, зазначеного у статті 41 цього Закону, уповноваженою особою, яка його виявила, складається акт, який разом з поясненнями керівника, іншої відповідальної посадової особи чи фізичної особи - підприємця та документів, що стосуються справи, протягом трьох днів надсилається посадовій особі, яка має право накладати штраф.

3. Якщо під час проведення перевірки уповноваженою особою вилучилися документи, які підтверджують факт порушення, до акта про правопорушення додаються копії таких документів та протоколу про їх вилучення.

4. Вилучення документів, які підтверджують факт правопорушення, проводиться не більш як на три робочих дні з обов'язковим складенням протоколу, в якому зазначаються дата його складення, прізвище, ініціали та посада уповноваженої особи, яка вилучила документи, повний перелік таких документів та день, в який документи відповідно до цього Закону будуть повернені.

5. Протокол підписує уповноважена особа, яка вилучила документи. Представнику учасника ринків фінансових послуг, документи якого вилучені, після проведення перевірки і вилучення документів надається копія протоколу про їх вилучення.

6. Посадової особи Уповноваженого органу, визначені у частині першій цієї статті, приймають рішення про накладення штрафу протягом 30 днів після надходження документів, зазначених у частинях другій і третій цієї статті. Рішення про накладення штрафу оформляється постановою, що надсилається учаснику ринків фінансових послуг»;

20) частини першу - третю статті 43 викласти в такій редакції:

«1. Проведення операцій на ринках фінансових послуг, для яких законом встановлені вимоги щодо одержання ліцензії та/або реєстрації, без відповідної ліцензії та/або реєстрації тягне за собою накладення на посадову особу штрафу в розмірі від 100 до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

2. Неподання, несвоєчасне подання або подання завідомо недостовірних відомостей Уповноваженому органу тягне за собою накладення на посадову особу штрафу в розмірі від 50 до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

3. Ухилення від виконання або несвоєчасне виконання розпорядження, рішення Уповноваженого органу тягне за собою накладення на посадову особу штрафу в розмірі від 20 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування.

2. Вимога щодо отримання від органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, письмового погодження набуття або збільшення істотної участі у фінансовій установі застосовується до правовідносин, пов'язаних з набуттям або збільшенням істотної участі у фінансовій установі, що виникли після набрання чинності цим Законом.

3. Фінансові установи зобов'язані протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом привести свою діяльність у відповідність із вимогами цього Закону.

4. Спеціально уповноваженому органу виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг у шестимісячний строк з дня опублікування цього Закону розробити та затвердити ліцензійні умови здійснення діяльності з адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
2 червня 2011 року.
№ 3462-VI.

На програму молочного і м'ясного скотарства та свинарства Львівська обласна рада виділила 3,2 мільйона гривень. Тепер селянам, які утримуватимуть чотири і більше корів, виплачуватимуть по 500 гривень на кожну, *передає наш кореспондент Богдан Кушнір*

«Нафтогаз України» перерахував російському «Газпрому» майже 860 мільйонів доларів за імпортований у червні 2011 р. природний газ, повідомила прес-служба компанії. Ціна в другому кварталі становить 297 дол. за 1 тис. куб. м

СПОРТ

3 третьої спроби

Корейський Пхенчхан у першому раунді голосування виконкомі Міжнародного олімпійського комітету (МОК), яке відбулося в Дурбані (ПАР), виграв право на проведення зимової Олімпіади-2018.

Країна—господарка турніру визначилася вже в першому раунді голосування, оскільки Пхенчхан одержав більшість голосів. За нього проголосували 54 члени виконком МОК із 95. На проведення Ігор окрім представників міста з Корей претендували також Ансі (Франція) та Мюнхен (Німеччина). Пхенчхан тричі поспіль претендував на організацію зимової Олімпіади, два попередні рази його випереджали Ванкувер (Канада) і Сочі (Росія).

Дати і час визначені

Футбол. Дирекція Прем'єр-ліги затвердила дати проведення матчів 2-го туру Епіцентр чемпіонату України щодо базового дня туру, а клуби—господарі поля — час початку матчів.

15 липня (п'ятниця).

«Кривбас» — «Дніпро» (початок о 19.00). 16 липня (субота). «Металіст» — «Зоря» (16.00). «Олександрія» — «Динамо» (17.00). «Металург» — «Шахтар» (19.00). «Волинь» — «Таврія» (19.00). 17 липня (неділя). «Карпати» — «Чорноморець» (17.00). «Оболонь» — «Ворскла» (19.00). «Арсенал» — «Іллічівець» (19.30).

Ідейє став динамівцем

Позавчора нападник Браун Ідейє підписав контракт з «Динамо». Він успішно пройшов медогляд у Києві й уклав угоду з клубом терміном на п'ять років.

Нігерієць народився 10 жовтня 1988 року. Зріст 180 см. Вага 77 кг. У сезонах 2007/08—2009/10, виступаючи за «Ксамакс» у чемпіонаті Швейцарії, провів 55 матчів, забив 23 м'ячі. У сезонах 2009/10—2010/11 у чемпіонаті Франції за «Сошо» провів 52 матчі, забив 17 м'ячів. За національну збірну Нігерії провів один матч.

Майбутні авіатори та «Голос України» стали партнерами

Парламентську газету та Слов'янський коледж Національного авіаційного університету об'єднав спільний інтерес до збереження природи.

Представники «Голосу України» взяли участь у Третьому обласному екологічному фестивалі студентської молоді вищих навчальних закладів І—ІІ рівнів акредитації, який відбувся на базі коледжу. Учасники форуму підбили підсумки екологічної акції «Зробимо Донецчину зеленим гаєм»: навесні студенти технікумів та коледжів області висадили понад 20 тисяч дерев, кущів, зібрали та вивезли понад сім тисяч кубометрів сміття.

На фестивалі підбито підсумки конкурсу творчих робіт студентів. Проблеми енергозбереження та довкілля хвилюють майбутніх фахівців. Навіть назви робіт-переможців говорять самі за себе: «Антропогенний вплив будівництва на навколишнє природне се-

Начальник Слов'янського коледжу Національного авіаційного університету, кандидат технічних наук Сергій Завгородній із переможцями конкурсу творчих робіт Маргаритою Ревою та Тарасом Красави́ним.

редовище», «Вплив антропогенного забруднення міста Костянтинівки на здоров'я населення», «Антропогенний вплив на лісові ресурси (на прик-

ладі Торезького лісового господарства)», «Аналіз методів утилізації пластику», «Хімкомбінат — біль Горлівки». Привернули увагу також фотовистав-

ки, виставка плакатів на екологічну тематику.

Ліна КУЩ,
Ірина ОЛЬШАНСЬКА.
Фото Ірини ОЛЬШАНСЬКОЇ.

ОГОЛОШЕННЯ

За адресою: Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Підградська, 59, каб. 4 відбудеться аукціон з визначення переможця щодо майна наступного підприємства:

11 серпня 2011 р. об 12 год. 00 хв. - ДП "Агропромисловий комбінат "Ужгородський", а саме: Лот № 23, Плуз з пр., 1999 р.р., 198,94грн., Лот № 24, Борона, 1999 р.р., 778,48 грн., Лот № 27, інв. № 19950104, 0448110005 Пишуща машина "Габрієла", 1995 р.р., 41,23 грн., Лот № 28, інв. № 19950105, набір меблів "Вена люкс", 1995 р.р., 1 444,79 грн., Лот № 29, інв. № 19950106, набір меблів "Принц", 1995 р.р., 87,40 грн., Лот № 30, інв. № 19950107, набір меблів "Зальцбург", 1995 р.р., 1448,01 грн., Лот № 31, інв. № 19950156, 0700030036 Шкаф L-125, 1995 р.р., 35,17 грн., Лот № 33, інв. № 19950156, набір меблів "Радужний", 1995 р.р., 6,03 грн., Лот № 37, інв. № 199500088, стіл двухтумбовий, 1995 р.р., 4,67 грн., Лот № 40, інв. № 199500092, стіл одностумбовий, 1995 р.р., 0,87 грн., Лот № 41, інв. № 199500093, крило робоче, 1995 р.р., 0,70 грн., Лот № 42, інв. № 199500094, 0700040009 Набір кабінетного меблю, 1995 р.р., 7,38 грн., Лот № 43, інв. № 199500096, телефакс "Панасонік", 1995 р.р., 93,51 грн., Лот № 44, інв. № 199500104, 0700040014 Шкаф-стіл №136, 1995 р.р., 14,97 грн., Лот № 48, інв. № 199501032, вентилятор ВПЗ-0.72/1000, 292,26 грн., Лот № 52, інв. № 199501034, Стіл виробничий, 1995 р.р., 37,85 грн., Лот № 55, інв. № 199501037, Холодильний шкаф, 1995 р.р., 147,60 грн., Лот № 58, інв. № 199501049, 0456080013 Телефонний апарат "Панасонік", 1995 р.р., 20, 55 грн., Лот № 59, інв. № 199501050, 0700030030 Столик V-124, 1995 р.р., 15,53 грн., Лот № 60, інв. № 199501050, 0700030029 Шкаф S-137, 1995 р.р., 16,80 грн., Лот № 61, інв. № 199501051, 0700030031 Стіл L-110, 1995 р.р., 20,44грн., Лот № 62, інв. № 199500092, стіл одностумбовий, 1995 р.р., 0,87 грн., Лот № 63, інв. № 199501053, 0700030033 Столик S-136, 1995 р.р., 16,80 грн., Лот № 64, інв. № 199501054, 0700030034 Столик V-124, 1995 р.р., 15,53 грн., Лот № 65, інв. № 199501055, 0700030035 Тумбочка L-155, 1995 р.р., 17,69грн., Лот № 66, інв. № 199501059, 0700030038 Шкаф L-135, 1995 р.р., 18,67 грн., Лот № 67, інв. № 199800002, 700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 10,32 грн., Лот № 68, інв. № 199800003, 700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 10,32 грн., Лот № 69, інв. № 199800004, 700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 10,32грн., Лот № 70, інв. № 199800005, 700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 10,32 грн., Лот № 71, інв. № 199800006, 700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 10,32грн., Лот № 72, інв. № 199800007, 700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 10,32грн., Лот № 73, інв. № 199800008, 700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 10,32 грн., Лот № 74, інв. № 199800009, 700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 10,32 грн., Лот № 75, інв. № 199800010, 700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 10,32 грн., Лот № 76, інв. № 199800011, 700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 10,32 грн., Лот № 77, інв. № 199800012, 700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 10,32 грн., Лот № 78, інв. № 199800013, 700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 10,32 грн., Лот № 79, інв. № 199800014, 700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 10,32 грн., Лот № 80, інв. № 199800015, 700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 10,32 грн., Лот № 81, інв. № 199800016, 700030035 Тумбочка L-115, 1995 р.р., 15,76 грн., Лот № 82, інв. № 700030039, Шкаф S-137, 1995 р.р., 16,80 грн., Лот № 83, інв. № 700030039, Спидия Янош В, 1995 р.р., 13,07 грн., Лот № 84, інв. № 700030039, Спидия Янош Б, 1995 р.р., 13,07 грн., Лот № 91, інв. № 199500094, 0700040009 Набір кабінетного меблю, 1995 р.р., 7,38 грн., Лот № 92, інв. № 199501010, телефон-мобільний зв'язок, 4,67 грн., Лот № 93, інв. № 996000001, крило робоче, 1996 р.р., 52,30 грн., Лот № 94, інв. № 199600002, 070003004 Шкаф багажотільногового призначення, 1996 р.р., 41,68грн., Лот № 95, інв. № 199600003, 0700030041 Шкаф для одягу, 1996 р.р., 35,89грн., Лот № 96, інв. № 199600004, 0700030040 Шкаф багажотільногового призначення, 1996 р.р., 48,88 грн., Лот № 97, інв. № 199600007, 0700030018 Стіл-приставка, 1996 р.р., 14,09 грн., Лот № 98, інв. № 1996000008, 0700030019 Тумба приставна, 1996 р.р.,22,92 грн., Лот № 99, інв. № 1996000009, 0700030023 Антресоль 1-о двірня, 1996 р.р., 15,74 грн., Лот № 100, інв. № 1996000010, 0700030023 Антресоль 1-о двірня, 1996 р.р., 15,74 грн., Лот № 101, інв. № 1996000011, 0700030022 антресоль 2-х двірня, 1996 р.р., 22,37 грн., Лот № 102, інв. № 1996000012, 0700030022 Антресоль 2-х двірня, 1996 р.р., 24,78 грн., Лот № 103, інв. № 1996000013, 0700030040 Шкаф багажотільногового призначення, 1996 р.р., 41,68 грн., Лот № 104, інв. № 1996000014, шафа багажотільногового призначення, 1996 р.р., 73,17 грн., Лот № 105, інв. № 1996000015, 0700030041 Шкаф для одягу, 1996 р.р., 35,89 грн., Лот № 106, інв. № 1996000016, шафа для одягу, 1996 р.р.,62,96 грн., Лот № 107, інв. № 1996000017, 0700030040 Шкаф багажотільногового призначення, 1996 р.р., 48,88 грн., Лот № 108, інв. № 1996000018, шафа багажотільногового призначення, 1996 р.р., 85,84 грн., Лот № 109, інв. № 1996000019, стіл робочий, 1996 р.р., 272,52грн., Лот № 110, інв. № 1996000020, 0700030017 Стіл робочий, 1996 р.р., 35,06 грн., Лот № 111, інв. № 1996000021, стіл приставка, 1996 р.р., 16,85 грн., Лот № 112, інв. № 1996000022, стіл приставка, 1996 р.р., 135,23грн., Лот № 113, інв. № 1996000024, стіл приставка, 1996 р.р., 135,23грн., Лот № 114, інв. № 1996000025, тумба приставна, 1996 р.р., 40,13грн., Лот № 115, інв. № 1996000026, тумба приставна, 1996 р.р., 8,18 грн., Лот № 116, інв. № 1996000027, 0700030023 Антресоль 1-о двірня, 1996 р.р., 15,74 грн., Лот № 117, інв. № 1996000028, 0700030023 Антресоль 1-о двірня, 1996 р.р., 15,74грн., Лот № 118, інв. № 1996000029, антресоль 1-о двірня, 1986 р.р., 26,99 грн., Лот № 119, інв. № 1996000030, 0400000032 Економіайзер 35-142 І, 1996 р.р., 4 689,88грн., Лот № 120, інв. № 1996000031, антресоль 1-о двірня, 1996 р.р., 135,19 грн., Лот № 121, інв. № 1996000032, 0700030022 Антресоль 2-х двірня, 1996 р.р., 22,37грн., Лот № 122, інв. № 1996000033, антресоль 2-х двірня, 1996 р.р., 85,59 грн., Лот № 123, інв. № 1996000034, 0700030012 Стіл для засідань, 1996 р.р., 34,78 грн., Лот № 124, інв. № 1996000035, стіл для засідань, 1996 р.р., 52,32грн., Лот № 125, інв. № 1996000036, крило робоче, 1996 р.р., 52,30грн., Лот № 126, інв. № 1996000037, крило робоче, 1996 р.р., 201,24 грн., Лот № 127, інв. № 1996000038, холодильник H-416, 1996 р.р., 116,16грн., Лот № 128, інв. № 1996000039, Холодильна вит., "Полонія", 1996 р.р., 483,05грн., Лот № 129, інв. № 1996000040, Холодильна витрина верт. УКС, 1996 р.р., 455,46грн., Лот № 130, інв. № 1996000044, стол радіомонтажний ПИ-528, 1996 р.р., 193,40грн., Лот № 132, інв. № 1996000051, Барна стійка, 32,62грн., Лот № 133, інв. № 1996000054, 0448110005 Пишуща машина "Габрієла", 1996 р.р., 207,19грн., Лот № 134, інв. № 1996000055, Набір меблів "Латориця", 1996 р.р., 243,88грн., Лот № 137, інв. № 1996000064, холодильник H-416, 1996 р.р., 226,35грн., Лот № 138, інв. № 1996000065, Холодильник H-416 б/у, 1996 р.р., 116,16грн., Лот № 139, інв. № 1996000066, 0700050039 Пилососком, 1996 р.р., 237,54грн., Лот № 140, інв. № 1996000072, Насосний агрегат K20-30, 1996 р.р., 168,57 грн., Лот № 141, інв. № 1996000077, Волчок K6-ФВП160, 1996 р.р., з 120,88грн., Лот № 142, інв. № 1996000078, Котел К7-ФВП, 1996 р.р., 1 185,71грн., Лот № 144, інв. № 1996000084, холодильник H-416, 1996 р.р., 116,16грн., Лот № 151, інв. № 1996000099, комп. Pentium 100 роб. ст., 1996 р.р., 2249,35грн., Лот № 152, інв. № 1996000116, шкаф П-1, 1996 р.р., 240,75грн., Лот № 153, інв. № 1996000117, шкаф П-2, 1996 р.р., 156,97грн., Лот № 154, інв. № 1996000118, шкаф П-2, 1996 р.р., 156,97грн., Лот № 155, інв. № 1996000120, 0700030046 Шкаф П-4, 1996 р.р., 121,87грн., Лот № 156, інв. № 1996000121, стіл робочий П-5, 1996 р.р., 878,62грн., Лот № 157, інв. № 1996000122, стіл робочий П-5, 1996 р.р., 878,62грн., Лот № 158, інв. № 1996000123, стіл робочий П-5, 1996 р.р., 878,62грн., Лот № 159, інв. №

1996000125, 0700030049 Стіл тумба П-7, 1996 р.р., 140,16грн., Лот № 160, інв. № 1996000126, 0700030045 Шкаф-ПЗ, 1996 р.р., 117,57грн., Лот № 161, інв. № 1996000128, Холодильна ветрина верт. УКС, 1996 р.р., 425,58грн., Лот № 163, інв. № 1996000132, Набір кабінетной мебели, 1996 р.р., 149,03грн., Лот № 165, інв. № 1996000134, Радіостанція CP-50, 39,77грн., Лот № 166, інв. № 1996000138, машинка для зашивання мішків K4-BVB, 1985 р.р., 496,33грн., Лот № 167, інв. № 1997000001, 0470580008 Установ-ка стоматологічна, 1996 р.р., 2 722,99грн., Лот № 168, інв. № 1997000002, 0470580009 Стіл зуботехнічний, 1996 р.р., 135,47грн.,Лот № 173, інв. № 1997000019, Мясорубка, 1997 р.р., 48,61грн., Лот № 174, інв. № 1997000021, Холодильна установка б/у, 1997 р.р., 59,27грн., Лот № 176, інв. № 1997000026, Холодильна установка б/у, 1997 р.р., 59,27грн., Лот № 178, інв. № 1998000001, 700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 10,32грн., Лот № 179, інв. № 1998000017, 0700030015 Шкаф, 1997 р.р., 7,89грн., Лот № 180, інв. № 1998000018, 0700030015 Шкаф, 1997 р.р., 7,89грн., Лот № 181, інв. № 1998000019, 0700030031 Стіл L-110, 1997 р.р., 11,90грн., Лот № 182, інв. № 1998000021, 0700030031 Стіл L-110, 1997 р.р., 11,90грн., Лот № 183, інв. № 1998000022, 0700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 11,90грн., Лот № 184, інв. № 1998000023, 0700030031 Стіл L-110, 1997 р.р., 11,90грн., Лот № 185, інв. № 1998000024, 0700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 11,90грн., Лот № 186, інв. № 1998000025, 0700030031 Стіл L-110, 1997 р.р., 11,90грн., Лот № 187, інв. № 1998000026, 0700030031 Стіл L-110, 1997 р.р., 11,90грн., Лот № 188, інв. № 1998000027, 0700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 11,90грн., Лот № 189, інв. № 1998000028, 0700030051 Стіл S-135, 1997 р.р., 13,94грн., Лот № 190, інв. № 1998000029, 0700030051 Стіл S-135, 1997 р.р., 13,94грн., Лот № 191, інв. № 1998000030, 0700030051 Стіл S-135, 1997 р.р., 13,94грн., Лот № 192, інв. № 1998000031, 0700030051 Стіл S-135, 1997 р.р., 13,94грн., Лот № 193, інв. № 1998000032, 0700030038 Шкаф L-135, 1997 р.р., 11,63грн., Лот № 194, інв. № 1998000033, 0700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 11,63грн., Лот № 195, інв. № 1998000034, 0700030038 Шкаф L-135, 1997 р.р., 11,63грн., Лот № 196, інв. № 1998000035, 0700030035 Тумбочка L-115, 1997 р.р., 11,63грн., Лот № 197, інв. № 1998000036, 0700030038 Шкаф L-135, 1997 р.р., 11,63грн., Лот № 198, інв. № 1998000048, Бар-стойка,150,37грн., Лот № 201, інв. № 1998000053, Обладнання про розлив. Пива,150,37грн., Лот № 202, інв. № 1998000057, Аппарат для розливу пива, 230,20грн., Лот № 203, інв. № 1998000059, Касовий апарат ЕРА-10, 1997 р.р., 28,59грн., Лот № 204, інв. № 1998000061, 0451020022 Капр.ремонт кутера, 1997 р.р., 13,74грн., Лот № 205, інв. № 1998000062, 0700030053 Офісний набір, 1998 р.р., 47,89грн., Лот № 206, інв. № 1998000100, 0700030054 офісні меблі (Рутен) в наборі, 1998 р.р., 1336,41грн., Лот № 207, інв. № 19960000000, 0700030048 Стіл.прист П-6, 1996 р.р., 149,84грн., Лот № 208, інв. № 19960000100, комп. Pentium 100 роб. ст., 1996 р.р., 2 248,52грн., Лот № 227, інв. № 04-111, мішкозависюча машина, 1994 р.р., 129,09грн., Лот № 251, інв. № 06-003, Варочна установка, 1992 р.р., 217,22грн., Лот № 255, інв. № 06-009, Холод.шкаф, 1992 р.р., 50,08грн., Лот № 256, інв. № 06-011, Імпортна лінія, 1992 р.р., 2565,32грн., Лот № 257, інв. № 06-014, 0451020007 Імпортна лінія, 1993 р.р., 608,00грн., Лот № 258, інв. № 06-021, Компресор для холо-дильника, 1998 р.р., 187,15грн., Лот № 260, інв. № 06-023, ВентиляторВЩП-3, 1999 р.р., 58,09грн., Лот № 296, інв. № 17-011, Жарочний шкаф, 30,10грн., Лот № 297, інв. № 17-012, Ремонт.хол. "Нора" (в складі майна), 1999 р.р., 13,92грн., Лот № 298, інв. № 17-017, Набір кабінетних меблів, 2000 р.р., 114,49грн., Лот № 299, інв. № 17-018, Електрокавоварка, 2000 р.р., 0,93грн., Лот № 301, інв. № 18-025, шкаф, 1994 р.р., 25,74грн., Лот № 302, інв. № 18-0256, 0700030015 Шкаф, 1994 р.р., 6,19грн., Лот № 303, інв. № 18-025в, 0700030015 Шкаф, 1994 р.р., 6,19грн., Лот № 304, інв. № 18-025г, 0700030015 Шкаф, 1994 р.р., 5,84грн., Лот № 305, інв. № 18-026, шкаф одинарний, 1994 р.р., 48,74грн., Лот № 307, інв. № 18-026в, 0700030016 Шкаф одинарний, 1994 р.р., 2,62грн., Лот № 308, інв. № 18-026г, 0700030016 Шкаф одинарний, 1994 р.р., 2,62грн., Лот № 309, інв. № 18-027, шкаф, 1994 р.р., 16,57грн., Лот № 310, інв. № 18-0276, 0700030015 Шкаф, 1994 р.р., 4,07грн., Лот № 311, інв. № 18-027в, 0700030015 Шкаф, 1994 р.р., 4,07грн., Лот № 312, інв. № 18-027г, 0700030015 Шкаф, 1994 р.р., 4,07грн., Лот № 313, інв. № 18-028, стіл робочий, 1996 р.р., 163,54грн., Лот № 315, інв. № 18-028в, стіл робочий, 3,32грн., Лот № 316, інв. № 18-029, стіл-приставка, 1,61грн., Лот № 317, інв. № 18-030а, стіл приставка, 1,72грн., Лот № 318, інв. № 18-031, тумба приставна, 1,91грн., Лот № 319, інв. № 18-031а, тумба приставна, 1,91грн., Лот № 320, інв. № 18-031в, тумба приставна, 1,91грн., Лот № 321, інв. № 18-034, антресоль 2-х двірня, 1,52грн., Лот № 322, інв. № 18-034а, антресоль 2-х двірня, 1,52грн., Лот № 323, інв. № 18-034г, антресоль 2-х двірня, 1,52грн., Лот № 324, інв. № 18-034в, 0700030022 Антресоль 2-х двірня, 1994 р.р., 1,52грн., Лот № 325, інв. № 18-034е, 0700030022 Антресоль 2-х двірня, 1994 р.р., 1,52грн., Лот № 326, інв. № 18-034ж, 0700030022 Антресоль 2-х двірня, 1994 р.р., 1,52грн., Лот № 327, інв. № 18-034з, 0700030022 Антресоль 2-х двірня, 1994 р.р., 1,52грн., Лот № 328, інв. № 18-034и, 0700030022 Антресоль 2-х двірня, 1994 р.р., 1,52грн., Лот № 329, інв. № 18-035, антресоль 1-о двірня, 1,20грн., Лот № 330, інв. № 18-0356, 0700030023 Антресоль 1-о двірня, 1994 р.р., 1,20грн., Лот № 331, інв. № 18-035в, 0700030023 Антресоль 1-о двірня, 1994 р.р., 1,20грн., Лот № 332, інв. № 18-035г, 0700030023 Антресоль

Господарським судом м.Києва винесено постанови про визнання банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури щодо наступних підприємств:

1) ТОВ "БАРТОЛЬДІ ГРУПП", код ЄДРПОУ 33401401, м. Київ 01103, вул. Кіквідзе, 13, р/р № 2600017106, ПуАТ "СЕБ БАНК", МФО 300175, справа № 44/44-Б;

2) КООПЕРАТИВ ФІРМА "ЛАЙМДОТА", код ЄДРПОУ 16292855, м.Київ 01015, вул. Січневого Повстання, 17, р/р № 70036972, АТ "УК-РІНБАНК" у м. Києві, МФО 300142, справа № 44/199-Б.

Господарським судом м. Києва винесено ухвалу про порушення провадження у справі про банкрутство щодо:

ДП "Південдіпробудм", код ЄДРПОУ 00283073, м.Київ, 01011, вул.Арсенальна, 9/11, р/р № 26009302009842, ВАТ ВТБ БАНК у м.Києві, МФО 321767, справа №43/139.

Арбітражним керуючим по справах:

№ 44/199-Б, № 43/139 призначений Титаренко М.О. (ліцензія АВ №30731-1 від 01.03.2007 р) 01033, м. Київ, вул.Саксаганського, 24, кв. 18; № 44/44-Б призначений Куліченко М.В. (ліцензія АВ №499026 від 25.11.2009р.) м. Бровари, вул. Воз'єднання, 5а, кв. 60.

Господарським судом Закарпатської області (адреса суду- індекс 88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Коцюбинського, 2а) у справі № 5008/702/2011 порушено провадження у справі про банкрутство щодо Іноземного підприємства "Агровет Україна" (адреса: індекс 89463, Закарпатська область, Ужгородський район, село Велика Добронь, вул. Меліораторів, буд. 3 , код ЄДРПОУ 33176335, р 260056269 в ЗОД "Райфайзен Банк Аваль", МФО 312345).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Бахтин Віталія Віталійовича (ліцензія АВ № 547972 від 13.01.2011 року, адреса: 88000, Закарпатська обдасть, м.Ужгород, пр. Свободи, буд. 50, кв. 77).

Мораторій на задоволення вимог кредиторів введено станом на 06.06.2011р.

Заяви кредиторів приймаються в місячний строк від дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Чернігівської області (14000, м. Чернігів, пр. Миру, 20) від 09.06.2011р. порушено провадження у справі № 9/1536 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Ніжинські лабораторії скануючих пристроїв" (16600, Чернігівська область, м. Ніжин, вул. Чернігівська, буд. 112-Б; код ЄДРПОУ - 14220751, МФО 380537, р/р 26006240300015 у "ВіЕйБі Банк" м. Києві).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Рязнову Світлану Миколаївну (14000, м.Чернігів, вул. Белова 18, кв. 77, інд.номер 2327016704). Ліцензія АВ №547924 від 14.12.2010р.

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

05.04.11 р. Господарським судом Вінницької області порушено провадження у справі № 10/17/2011/5003 (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) про банкрутство Суб'єкта підприємницької діяльності - громадянина Рудича Олександра Івановича (м.Вінниця, вул. 50-річчя Перемоги, 31, кв. 8, ідент. номер 2969210232). Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Мішишина Михайла Олександровича (м. Вінниця, вул. Козицького, 36, к. 427, тел. 35-30-58).

Господарським судом Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну,16) порушено провадження у справі № БЗ/017-11 про банкрутство ТОВ "Соната" (09100, Київська область, м. Біла Церква, вул. Гайок,2186, податковий номер 31212088, р/р 2600850986001 в АБ "Київська Русь", МФО 319092).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Вершиніна Андрія Олександровича (02093, м. Київ-93, а/с 58, ліцензія серії АВ № 456329 від 27.01.09).

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Дніпропетровської області (вул. Куйбишева, 1а, м. Дніпропетровськ, 49000) постановою від 20.06.2011р. у справі №29/5005/7525/2011 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Торговий дім "Аскон Білдінг Системс"; код ЄДРПОУ 36206168, м. Дніпропетровськ, вул. Героїв Сталінграда, 227.

Відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено ініціюючого кредитора - Товариство з обмеженою відповідальністю "Маркстіл", код ЄДРПОУ 36986492, місцезнаходження: м. Харків, вул. Ковтуна, 1.

Печатки, штампи, статутні документи підприємства вважати недійсними.

Господарський суд Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1А) ухвалою від 24.05.11 р. у справі № 38/5005/6658/2011 відносно Товариства з обмеженою відповідальністю "Торгівельний дім Техлитмаш" (код ЄДРПОУ 33109190; 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Курсанська, буд.1, р/р 26007004573001 в ВАТ КАБ "Причорномор'я", МФО 306759) порушено провадження у справі про банкрутство та ухвалою від 24.06.11 р. відкрито процедуру розпорядження майна.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Тущенко Сергія Васильовича (ліцензія АВ № 470474, адреса для направлення кореспонденції: 49017, м. Дніпропетровськ, а/с 1127).

18.04.11 р. Господарським судом Вінницької області порушено провадження у справі № 15/32/2011/5003 (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) про банкрутство Приватного підприємства "Вінкомплект" (м. Вінниця, вул. Свердлова, 68, кв. 9, код 35599702).

Розпорядником майна призначено - арбітражного керуючого Белінську Наталю Олександрівну.

Постановою Господарського суду Вінницької області від 28.03.11 р. № 15/20/2011/5003 (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) визнано банкрутом Суб'єкта підприємницької діяльності - громадянина Попова Михайла Олексійовича (м. Вінниця, вул. Київська, 49, кв. 30, ідент. ном. 2164922397).

Ліквідатором призначено - арбітражного керуючого Белінську Наталію Олександрівну.

Постановою Господарського суду Вінницької області від 24.03.11 р. № 5/19/2011/5003 (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Науково-виробниче підприємство "Теплоенергоресурс" (м.Вінниця, вул. Воїнів Інтернаціоналістів, 9/123, код 24895378, р/р № 26002000112063 ВАТ "Укрексімбанк", МФО 302429).

Ліквідатором призначено - Сектор з питань банкрутства у Вінницькій області (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7, к. 730).

УКРСИББАНК
BNP PARIBAS GROUP

АТ "УкрСиббанк"
оголошує про
проведення конкурсу з вибору постачальника господарських товарів, канцелярських товарів, паперу та касових витратних матеріалах .
Інформація про компанії приймається до 08 липня 2011 року включно
За довідками звертатися за телефоном (044) 537-49-06
www.ukrsibbank.com

Господарським судом Рівненської області (33001, м. Рівне, вул. Яворницького, 59) Постановою від 21 червня 2011 року по справі № 5019/930/11 було визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру по відношенню до Фізичної особи-підприємця Цюцюри Ніни Володимирівни (Адреса: 33003, м. Рівне, вул. Чернишова, буд. 38, кв.5, ІПН 2292911289).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Михайловського Сергія Володимировича, ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства серія АВ №456306 від 15.01.2009р. Поштова адреса: 43000, м.Луцьк, вул. Ландау.1. Тел.: 067 361 75 85. Заяви з претензіями до боржника приймаються до 21 серпня 2011 року.

Господарським судом міста Севастополя (99011, м. Севастополь, вул. Л.Павліченко, буд. 5) 31.05.2011р. порушена справа №5020-833/2011 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Науково-виробничий центр "ЕКО" (99003, м.Севастополь, вул. Руднева, б. І-Г, код 03362324). Розпорядником майна призначений Котлов Володимир Вікторович (ліцензія АВ №521504, 99704, Севастополь, вул. Каширська, буд. 1а, кв.10.).

Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів.

Мета оголошення - виявлення всіх кредиторів та можливих санаторів.

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 10.06.2011 р. у справі № 27/87Б ТОВ "Головний Інженер" визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура, ліквідатором призначено арбітражного керуючого Єсіна Б.Ю., ліцензія АВ № 307278 (83001, м. Донецьк, вул. Челюскінців, буд. 123, кв. 4).

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб продовжує виплати гарантованих сум відшкодувань вкладникам **ТОВ "Діалогбанк"** через філії і відділення банку-агенту Фонду АТ "Райффайзен Банк Аваль".

За отриманням відшкодувань вкладники звертаються до філій і відділень АТ "Райффайзен Банк Аваль" по 10 серпня 2011 року.

Додаткова інформація: за телефоном 0-800-308-108, www.fg.gov.ua.

Адреса Фонду: 01034, м. Київ, вул. Ярославів Вал, 32-А.

Ухвалою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. С. Тюленіна, буд. 21/Шаумяна, буд. 4) від 23.05.2011 р. порушено провадження у справі № 19/5009/2729/11 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "НАУКОВО-ВИРОБНИЧА ФІРМА "СІЛКОЛІТ" (код ЄДРПОУ: 13635898), яке розташоване за адресою: 69037, м. Запоріжжя, вул. Сорок років Радянської України, буд. 39-А. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Довганчука Сергія Миколайовича (69002, м. Запоріжжя, вул.Гоголя, буд. 143, ліцензія серія АВ №347234 від 05.10.2007 р.), телефон: (098) 493-20-93. Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня публікації оголошення.

Втрачену Книгу обліку доходів і витрат (форма № 10) ФО-П Карнаух Ірини Володимирівни (ідент. № 2442113309) вважати недійсною.

Втрачену Книгу обліку доходів і витрат (форма № 10) ФО-П Карнаух Олександра Григоровича (ідент. № 2033614479) вважати недійсною.

Втрачену Книгу обліку доходів і витрат (форма № 10) ФО-П Алексєєвої Валентини Францівни (ідент. № 2617220885) вважати недійсною.

Втрачену Книгу обліку доходів і витрат (форма № 10) ФО-П Бібєрової Олени Леонідівни (ідент. № 2456907448) вважати недійсною.

Втрачену Книгу обліку доходів і витрат (форма № 10) ФО-П Гурковського Сергія Олексійовича (ідент. № 3023101891) вважати недійсною.

Втрачену Книгу обліку доходів і витрат (форма № 10) ФО-П Бондарчука Сергія Васильовича (ідент. № 2844317394) вважати недійсною.

Втрачену Книгу обліку доходів і витрат (форма № 10) ФО-П Горай Олени Владиславівни (ідент. № 2582403105) вважати недійсною.

Втрачену Книгу обліку доходів і витрат (форма № 10) ФО-П Дихнич Олега Вікторовича (ідент. № 2559720874) вважати недійсною.

Втрачену Книгу обліку доходів і витрат (форма № 10) ФО-П Козаківцевої Олени Борисівни (ідент. № 2571614804) вважати недійсною.

Втрачену Книгу обліку доходів і витрат (форма № 10) ФО-П Петренко Ірини Петрівни (ідент. № 2583020605) вважати недійсною.

Втрачену Книгу обліку доходів і витрат (форма № 10) ФО-П Бужениці Наталії Михайлівни (ідент. № 2904618282) вважати недійсною.

Втрачену Книгу обліку доходів і витрат (форма № 10) ФО-П Прохневського Сергія Ілліча (ідент. № 2420305152) вважати недійсною.

Втрачену Книгу обліку доходів і витрат (форма № 10) ФО-П Виговської Світлани Іванівни (ідент. № 2839708368) вважати недійсною.

Втрачену Книгу обліку доходів і витрат (форма № 10) ФО-П Мельник Світлани Степанівни (ідент. № 2176228220) вважати недійсною.

Втрачену Книгу обліку доходів і витрат (форма № 10) ФО-П Шелкової Надії Миколаївни (ідент. № 2716822601) вважати недійсною.

Втрачену Книгу обліку доходів і витрат (форма № 10) ФО-П Давиденко Ірини Миколаївни (ідент. № 2744211702) вважати недійсною.

Івано-Франківський міський суд повідомляє, що 07 вересня 2011 року о 15 год. 30 хв. у приміщенні Івано-Франківського міського суду за адресою: м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11 (зал №8) розглядатиметься цивільна справа за позовом Жаровського Віталія Івановича до Майорова Ігоря Володимировича, УДАІ УМВС України в Івано-Франківській області про визнання права власності на автомобіль.

У судове засідання як відповідач викликається Майоров Ігор Володимирович, житель м. Києва, вул.Червонозоряний, 128, кв. 56. У випадку неявки у судове засідання справа розглядатиметься у його відсутності.

Крім цього повідомляємо, що згідно з ч.2 ст. 77 ЦПК України сторони зобов'язані повідомляти суд про причини неявки в судове засідання.

Постановою Господарського суду Миколаївської області (54001, м. Миколаїв, вул. Адміральська 22) від 21.06.11. по справі № № 5016/778/2011(18/13) Дочірнє підприємство "Гід-рореммаш" Відкритого акціонерного товариства "Укргідроспецфундаментбуд" (ЄДРПОУ 31387899, адреса: 54042, м. Миколаїв, вул. Держинського, буд. 198) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Пляку Сергія Валерійовича (ліцензія АВ № 456384 від 26.02.09., 54001, м. Миколаїв вул. Мала Морська 4, оф.3.

Постановою Господарського суду Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) від 18 січня 2011 року по справі № 6/131-Б-10 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю Транспортно-експедиційна компанія "Стаер", м. Херсон, Бериславське шосе, 37, код ЄДРПОУ 32928662.

Введена скорочена процедура ліквідації по ст. 51.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Мітюк Олександра Павловича, ліцензія АВ № 521567 від 12.07.2010 р. (73036, м. Херсон, вул. Говорова, 23).

Заяви приймаються протягом місяця з моменту публікації.

Постановою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) по справі № 27/64 Б від 24.06.2011 року визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Кальміуська торгова компанія" (ЄДРПОУ 37041718, розташоване за адресою: м. Донецьк, вул. Артема, 6.1-а).

Ліквідатором призначено Єресько Ірину Іванівну (ліцензія серії АВ 081145, 83007, м. Донецьк, пр. Київський, б. 62, кв.7, ідентифікаційний номер 3004211048). Претензії кредиторів приймаються ліквідатором протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Статутні документи, печатку та штампи підприємства-банкрута вважати недійсними.

Ухвалою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 14.06.2011 року № 27/101 Б відносно Приватного підприємства "ПОЛІДОН УКРАЇНА" (ЄДРПОУ 35728970, розташоване за адресою: м. Донецьк, вул. Куйбишева, 58) порушено справу про банкрутство та відкрито процедуру розпорядження майном.

Розпорядником майна призначено Лозинського Олександра Валерійовича (ліцензія серії АГ № 594816, м. Макіївка, вул. Тітова, б. 10, кв.2, ідентифікаційний номер 2834300271). Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ухвалою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 14.06.2011 року № 27/103 Б відносно Товариства з обмеженою відповідальністю "СЕЛЬХОЗПРОМ ДОН" (ЄДРПОУ 37134477, розташоване за адресою: м. Донецьк, вул. Університетська, буд. 80 "Г"/301) порушено справу про банкрутство та відкрито процедуру розпорядження майном.

Розпорядником майна призначено Лозинського Олександра Валерійовича (ліцензія серії АГ № 594816, м. Макіївка, вул. Тітова, б. 10, кв.2, ідентифікаційний номер 2834300271). Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ухвалою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 14.06.2011 року № 27/104 Б відносно Товариства з обмеженою відповідальністю "ТЕХНОЛОГІЇ СХ" (ЄДРПОУ 37134461, розташоване за адресою: м. Донецьк, вул. Університетська, буд.80 "Г"/308) порушено справу про банкрутство та відкрито процедуру розпорядження майном.

Розпорядником майна призначено Лозинського Олександра Валерійовича (ліцензія серії АГ № 594816, м. Макіївка, вул. Тітова, б. 10, кв.2, ідентифікаційний номер 2834300271). Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) ухвалою від 23.06.2011р. порушив провадження у справі № 34/5005/5504/2011 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "НПП Транс-Технологія", 49024, м. Дніпропетровськ, вул. Універсальна, 10, код за ЄДРПОУ 33858057, р/р 2600930307301 в АБ "Кредит-Дніпро", м. Дніпропетровськ, МФО 305749.

Розпорядником майна призначено Чикильдіну Світлану Анатоліївну, ліцензія АВ № 307425 (49008, м. Дніпропетровськ, пров. Токарний, 55, тел. (056) 787-60-91). Претензії і вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Сьогодні в країні очікуються короточасні дощі, місцями грози, в Карпатах і на Закарпатті місцями сильні зливи. Вітер переважно західний, 5—10 м/с. Температура вдень 20—25, у південній і східній частинах 24—29, на високогір'ї Карпат — 10—15 градусів. У Київській області буде хмарно з проясненнями, короточасний дощ, місцями гроза. Температура вдень 20—25 градусів. У столиці також дощитиме, 21—23 градуси

■ **1621.** Народився Жан де Лафонтен, французький поет, байкар. ■ **1796.** Державний департамент США видав перший паспорт громадянина США. ■ **1819.** У Петербурзі закладено Ісаакіївський собор за проектом архітектора О. Монферрана. ■ **1889.** Уперше вийшла друком фінансова газета «The Wall Street Journal». ■ **1926.** Король Сауд створив Саудівську Аравію. ■ **1944.** У Радянському Союзі введено звання «Мати-героїня» і податок на бездітність. ■ **1989.** Помер Платон Майборода, український

Молодий спеціаліст — не предмет для торгу

ЧОРНИМ ПО БІЛОМУ

За рішенням місцевого суду Анна Л., випускниця одного із житомирських ВНЗ, зобов'язана відшкодувати державі 20 тисяч гривень за безплатне навчання.

Вона мала відпрацювати за розподілом три роки у школі, але вакантного місця за спеціальністю для неї не знайшлося. До того ж на момент працевлаштування дівчина була вагітна.

Очевидно, на заклад, що звернувся до Феміди, вплинула фінінспекція, що направо і наліво накладає штрафи за нецільове використання бюджетних коштів. А можливо, просто хтось намагався вислужитися: мовляв, дію за законом.

А закону про примусове працевлаштування, виявляється, немає.

Ситуація, пов'язана з працевлаштуванням молодих спеціалістів, набула суспільного характеру і спричинила невдоволення серед випускників ВНЗ та громадськості. Призвели до цього планові перевірки вищих навчальних закладів Державною фінансовою інспекцією. Нею нараховуються мільйонні штрафи за неефективне використання бюджетних коштів, оскільки не забезпечується стовідсоткове працевлаштування бюджетників та їх відпрацювання протягом трьох років.

Міністерство керується винятково принципом

верховенства права. А тому вкотре доводить свою позицію.

У статті 53 Конституції України зазначено, що держава забезпечує доступність та безоплатність вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах.

Конвенція Міжнародної організації праці №29 «Про примусову чи обов'язкову працю» (набула чинності для України 10 серпня 1956 року) зобов'язує не допускати примусової праці. Згідно зі статтею 1 Міжнародної Конвенції «Про скасування примусової праці» №105 (ратифікована Зако-

ном України від 05.10.2000 р. №2021-III), держава повинна скасувати обов'язкову працю і не вдаватися до будь-якої її форми.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» основне завдання ВНЗ — здійснення освітньої діяльності. Цей закон не містить умов про обов'язковість трирічного відпрацювання та відшкодування вартості навчання. Не зазначено в законі й те, що вищий навчальний заклад має гарантувати випускникові його працевлаштування.

Враховуючи сучасні умови розвитку країни, зокрема, і значне змен-

фото: Юлія Нестеренко

шення державного сектору (від 0 до 30 відсотків, залежно від галузі), керівництво ВНЗ, за умови відсутності запитів від державних підприємств, установ та організацій, може сприяти працевлаштуванню випускників

на підприємства інших форм власності.

Через відсутність механізму, який примусив би спеціаліста, підготовка якого здійснювалась за державним замовленням, відшкодувати вартість навчання та компенсувати

замовникові витрати за договором, будь-які матеріальні претензії до нього є неправомірними. Це підтверджує і Міністерство юстиції листом №12566-0-4-10-21 від 19.10.2010 р., зазначає МОМНС у своїй заяві.

КА-НІ-КУ-ЛИ!

Оздоровити всіх

Протягом цьоголітньої літньої оздоровчої кампанії планується оздоровити 2,5 млн. дітей, тобто 57 відсотків школярів.

Автономна Республіка Крим, приміром, поставила перед собою більш амбітне завдання — 100 відсотків дітей пільгових категорій та 70 відсотків учнів.

«Складною залишається ситуація у Києві, де найнижчий показник оздоровлення», — зазначає Дмитро Табачник.

На проведення літньої оздоровчої кампанії центральними та місцевими органами передбачено виділити 1,6 млрд. гривень.

фото: Юлія Іващук

Чи враховує потреби?

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

У травні нинішнього року експертна робоча група, створена у березні 2011-го, завершила доопрацювання Закону України «Про вищу освіту». Над новою редакцією документа, якого давно чекає суспільство, працювали народні депутати, працівники міністерства, керівники ВНЗ, представники студентських організацій, роботодавці.

Це, на думку міністерських чиновників, і є «широким громадським обговоренням». Чи не головним козирем у доповідях, звітах, листах кочує фраза: «Законопроект підтримали органи студентського самовряду-

вання. Зокрема, 1500 лідерів студентських самоврядних організацій звернулися до Президента, Прем'єр-міністра та Голови Верховної Ради з проханням сприяти ухваленню нового законопроекту в редакції, підготов-

леної експертною робочою групою».

Не всі, вочевидь, із активно працюючих і відомих лідерів сказали «одобрямс» новій редакції законопроекту.

Свідчення цього — лист Громадянської кам-

панії «Молодіжна варта» до Кабміну. Вона, гадаю, піддала сумніву завершення в тому, що проект «максимально відображає бачення експертами освітнього процесу у вищій школі та враховує потреби суспільства» (Євген Суліма, перший заступник міністра). Не маю наміру ревізувати і коментувати новели в законопроекті. Ознайомтеся, шановні читачі, з ними і робіть висновки самі.

Отже, як і нині, абітурієнти вступатимуть до ВНЗ за результатами ЗНО з урахуванням се-

реднього балу шкільного атестата. Не відмовилися експерти від додаткових 20 балів особам, які закінчать підготовчі курси (відділення, факультети).

Із законопроекту вилучено норму щодо поєднання форм навчання (денної, заочної, вечірньої, екстернат). Додано норму про те, що можна буде вірахувати студента за академічний плагіат.

Зате розмір плати за навчання ВНЗ не матимуть права збільшувати протягом дії укладеного договору і зобов'язані його оприлюднювати.

Передбачається встановити 36-годинне тиждне навантаження для педагогічних і науково-педагогічних працівників. Стипендія студентам не може бути менша за розмір прожиткового мінімуму.

Університети отримають аж три види автономних прав: інституційні, академічні, фінансові. Законопроект у новій редакції надійшов до секретаріату Кабміну. Верховна Рада розгляне його вже після парламентських канікул.

Іван ІЛІЯШ.

Над номером працювали:

Сергій ДЕМСЬКИЙ,

Тетяна УВЕРОВА, Людмила ОПАНАСЕНКО.

Редакція: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛІЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1

від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)

українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2011 рік

Для фізичних осіб:

40224 — 10 грн. на місяць

(5-разовий: вівторок — субота);

08775 — 8 грн. на місяць

(3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).

Для підприємств і організацій:

60953 — 30 грн. на місяць

(5-разовий: вівторок — субота).

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк:

ТОВ «Мета-Поліграф»,

04073 м. Київ,

вул. Марка Вовчка, 12/14,

тел. (044) 581-68-15

www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 20687

Макет, верстка —

редакція газети

«Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить

з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;

телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;

телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

